

ERİK AĞACI ÖYKÜ

EYLÜL-EKİM 2023 YIL:3 SAYI:23

**Karanlığı
resmetmek için
ışığa ihtiyaç vardı.**

Hasan Çelikkol

Rıdvan Yıldız

Gonca Dolu

Faik Kumru

Mehmet Şirin Aydemir

Halis Tamkoç

Sevgi Erol Öçal

Cemal Karsavran

Halil Maraş

Osman Akyol

Ebru Zeynep Dişiaçık

Elmas Tunç

Heybet Akdoğan

Ali Barış Tongur

Osman Akçay

Mehmet Aluç

Cebrail Küçükkoçkaya

Hasan Kılıç

Veysel Başer

Sude Yenin

Çizgi-Gülse Tunçer

ERİK AĞACI ÖYKÜ

2 Aylık
Sanat-Edebiyat E Dergisi

Yıl:3 Sayı:23
Eylül-Ekim Sayısı 2023

SAHİBİ VE GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Serpil Tuncer

YAYIN KURULU

Serpil Tuncer
Hatice Eğilmez
Fatma Türkdoğan

KAPAK VE GRAFİK TASARIM

Gülse Tunçer

Web Tasarım

Ömer Can Talu

İLETİŞİM

meltemfas@hotmail.com

Yazıların hukuki sorumluluğu yazana aittir.Dergide yayınlansın veya yayınlanmasın eser geri verilmez. Dergideki yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir

İÇİNDEKİLER

Hasan Çelikkol Tersine Çevirmelisin
Bir Resmin İçindeki Bütün Renkleri

1

Rıdvan Yıldız- Çağrıldığıım Öteki

2

Gonca Dolu- Şarabi Geceler

3

Faik Kumru- Kara Katar

4

Mehmet Şirin Aydemir- Göğünün Kuşları

5

Halis Tamkoç- Ruhun Üzerinde

6

Sevgi Erol Öçal-Güneşi Saklı

7

Cemal Karsavran- Umut Aşk Ve Sevincim
Biter

8

Halil Maraş-Kalbim Tutuşsun

9

Osman Akyol-Pınar Başı

10

Ebru Zeynep Dişiaçık- Acının Katmerli
Hali

11

Elmas Tunç-Camlar Ve Prangalar

12

Heybet Akdoğan-Sanat Ve Kültür İlişkisi

13

Ali Barış Tongur- Kısır Ahmet

14

Osman Akçay- Gariban'ın Bekleyişi

15

Mehmet Aluç-Bir Nimet Olsa Gerek

16

Cebrail Küçükkoçkaya- Akışı Olmayan Sular

17

Hasan Kılıç-Yitik Zamanların İzinde

18

Veysel Başer- Çoban Lazım

19

Sude Yenin- Sonsuzluğun Başlangıcı; Umut

21

Hasan Çelikkol

Tersine Çevirmelisin Bir Resmin İçindeki Bütün Renkleri

-Zulmün pençesi susarsan daha ağır

**Söz tükendi
Her hücre derin bir kuyuda
Karanlığın işgali de çok yakın, boğuluyorsun**

**Gök taşlarından kurtulmak ne mümkün
Kargalarla birlikte
Bir resmin içinde delisin**

**Haksızlık dayanılır gibi değil
Bir gerçek on üç yalan
Ağrı nöbetlerin bitsin istiyorsun**

**Bütün yazılanları hatırla, çaresiz değilsin
Tersine çevirebilirsin resmin içindeki renkleri
Ama önce ellerini bağlayan ipleri çözmelisin**

Çağrıldığıım Öteki

Ne istiyorsun?
Çok şey konuşuyor
Uzaksın işte

Bir yere gitmez lodos
Hangisi yaprak
Sanki çiçek

Karanlık vadiler
Sular öteki
Benimki beyaz

Eşyalar titriyor
Zamanın sindiği
Nerdesin?

Minare göğre mi
Ateş çukura
Küsüverir gene

Cumadır neye yarar
Üst üste yığılmış
Yağmursuz ölümler

Tam da öğrenemedim
Bu kadar güzellik
Görsen beni

Film ölür
Yazılarda gülümse
Yok olmalılar ki

Yavrular nereye
Yuvalar kendini
Öldürür yaşamasız

Geri kalsın
Dağlarda ezgi
Öksüz mağara

Gökyüzü gündüzlerin
Ben geceye
Çektirenim hâlâ

Şarabi Geceler

gittiğim her yer dalgalı
ömrünün günlerini bir bir siliyor
geçmişle geleceğin tam ortasında
gün ışığının ince çizgilerinden geçip
siyah çarşafıla örtülü geceye ulaşıyor
firar etmiş anılar

aynalardaki yansıması
yüzüme vuruyor
çakıl taşı iriliğindeki gerçekleri

kıpkırmızı yüreğiyle eşlik ediyor yalnızlığıma
şarabi geceler
ayın kırık parçalarından aksederken korkunç noksanlığı
düşüyor görüntüden
mavi maceramız

hangi sıcak rüzgâr esintisi alıp götürecektir dibe vuran acımı
solan rengim
kavuran güneşe inat eski rengine kavuşur mu

nasıl susturacağım ruhuma esir beyni
mavinin her tonunda kendini arayan denizin / yalnız yelkencisi

Kara Batar

gönülden ne katarlar geçer
yükü hasret dolar da gider
ne çok çile meşakkat çeker
bir son durağa ulaşısam der

ağır ağır ilerler rayda
demir yükle gerilir yayda
belki yolu bitmez bin ayda
yükü hafiflemez ne fayda

uzun boyunca kara katar
menzile eremez yol kaçar
bazen gül bazen diken atar
her durak ayrı yara açar

ah gönle çöken kara katar
küheylan gibi şaha kalkar
dermanı biter hara yatar
sarhoş misali nara atar

bu yolda ömür gün gün düşer
gönlün payına hüznün düşer
son nefesle paye ün düşer
ruh uçar beden süzgün düşer

belki bahar gelir güz biter
gün kararırsa gündüz biter
yokuşa denk gelir düz biter
ömür hatim bulur cüz biter

ununu elekle eleyip
başını toprakla beleyip
kalanlara hoşça kal deyip
gitmek edeptir kalmak ayıp

Göğünün Kuşları

Umarsızca özlüyorum seni ve göğünün kuşlarını
hoyrat bir rüzgâr kışkırtıyor yaz yanığı tenimi
anımsadıkça hanımeli kokulu ellerini
vakit akşama akıyor yüzünü aklıma zimmetlediğim Arnavut kaldırım sokakta

umarsızca özlüyorum seni ve göğünün kuşlarını
hasret yelkenlerim
fora
hangi denize dümen kırsam yokluğunun buzdağına çarpıyor gönül tekne tekinsiz bir bilinmeze
sürükleniyorum

umarsızca özlüyorum seni ve göğünün kuşlarını
kara delikler yutuyor umut gezegenimi
bir garezi olmalı bana bir garezi
ne zaman vuslatına budaklansa dilek ağacım
kırar kader dallarını

Halis Tamkoç

Ruhun Üzerine

Peygamber yetimliği bu...
öyle öğütücü öyle aşkın
gün doğmuyor bi' türlü
en çok da güneş... şaşkın
'yokmuş!' mu daha büyük acı
insanlık mı
arama beyhude
ahir zamanda bulunmaz
fitrat muhtaçlığı
o masun yakınlığı

çün' çok ağır hayat
kaldırılmaz'a mayalanmış
emanet yük

ruhun üzerinde..

ÇIZGI

GÜLSE TUNÇER

Güneşi Saklı

Silik bir sonbahardı
Sisli bulanık güneşi saklı
Çocuk düşleriyle süslü dünyamızı bulayan acıya
Beleyen buluta griye
Gebeydi kırağı beyaza
Kuruyan dalları boyayacaktı beyaza buza
Sessizlik ve sensizlik oturacaktı o sokaklara
Kapıları sınıksız kapalı o evlerin
Açılmayacaktı bir daha hayatları camları maviye
Yalnızlık çeperleri çekecekti tozla karışık
Örtmek için geride kalan anıları
Eylülün on ikisinden vurulmuştu kuşlar
Kırıldı kanatları. Uçamadılar!
Maviye şarkıları sustu
Sustu gökler susunca kuşlar
Saklandı mavi
Saklandı güneş
Sis sarıp sarmaladı ortalık toz duman
On İki Eylül vurgunları
Sürgünleri sustu
Sustuk
Şaşkın yaralı
Ayrılık uzağa yazılmıştı ta o zamanlardan
Yaşamlar suya
Sevdalar özleme
Doğruluk mahpusa
Biz gurbete yazılmıştık
Kara idi yazgımız
İsli idi içimiz
İsli kara bulanık
Gaz lambasının ışığında
Ufkumuzu açan o kitaplar yalancı
Vurdular kuşları
Maviyi güneşi vurdular
Vurulduk
Sisli bir sonbahardı
Sisli bulanık güneşi saklı...

Umut Aşk ve Hevesim Biter

*sevişlerinde kalayım bir seda gönder
ümmeți Allah aşkına yangınlardayım
üryan geceler tepeden tırnağa
Hayyam babamızdan yadigar sarhoşum*

*edepsiz düşler uyandı neyleyim
yastığım ol sinende konaklayım
lebiderya teninin koylarında
aç ne olur kollarını sendeyim*

*artık düşlerim rüyalarımla
yazılıp anlatılmamış bir hikâye
aynası kara olsa da hayatın
küllenir yangınım alevinle*

*tan atarken mevsim deęişir
başımda kavak yelleri yalan olur
hayaller düş ve gecenin ışığı söner
umut aşk ve sevincim biter*

Halil Maraş

Kalbim Tutuşsun

**pencereni kapat sis boğulsun,
dallara küçük küçük kuşlar konsun.
bana bir mendil ver bir de mektup
tut ellerimden
kalbim tutuşsun.**

**geceyi söndür yüzün unutulsun,
sokaklardan bir ah duyulsun.
bana bir hayat ver bir de çocuk
tut ellerimden
kalbim tutuşsun.**

**saati durdur zaman anda dursun,
bırak herkese bir haller olsun.
bana bir toprak ver bir de ağaç
tut ellerimden
kalbim tutuşsun.**

**dünü unut keşkeler sussun,
her şeye eyvahlar olsun.
bana bir yol ver bir de fener
dünyayı boş ver
kalbim tutuşsun.**

ÇIZGI

GÜLSE TUNÇER

Pınar Başı

*Aktım,
kara oldum*

*Yoldum,
dağ oldum*

Şimdi

*Başımda duman,
eteğimde
çimen*

*İçimde
buz gibi pınar*

Acının Katmerli Hali

Kardeşimden haber alamayışımızın tam on altıncı günü.
Tarifi olmayan bir yas var içimde, derinlere uzanan, gömülü yerlere sığınan.
Gün boyu asfalt yollar uzanıyor gözlerimin önünde, belki kardeşim çıkar gelir diye. Boşluktan besleniyorum sanki. Belirsizlik önümde dizi dizi büyürken bir merdiven dayıyorum her gece göğe.
Annemin ağlayışı kulaklarıma dayanıyor, babamın sabit bakışları ve suskun dudakları içimi yaralıyor.
Anladım ki kayıp, diri diri toprağa gömülmekmiş. Kayıp, tüm uzuvların kelepçeli haliyle uzun uzun beklemesiymiş.
Gün aydınlanmasıyla her birimiz yollara dökülüyorduk. Gün sonu ise başımız öne eğik ve çaresiz evimize.

İşte o vakitlerde göğe merdiven dayıyorum zihnimde. Merdivenin bir ucunda ben, diğer ucunda kardeşim. Bulutlara dokunmaya çalışıyoruz, sabun köpüğünden bir tutam almaya çabalarcasına.
Sonra...

Kardeşim kayboluyor bir anda. Gece boyu merdivenin başında bekliyorum. Nafile, gelmiyor kardeşim. Katlanır merdivenimi gün doğmadan önce herkesten saklıyorum kimseler görmesin diye. Zihnim belki de oyun oynuyor bana, bu kara günleri atlatmam adına. Kayıp, büyük bir çaresizlikmiş. Elini kolunu hiçbir yere tanımlayamadan kaygı dolu bakışlarmış.
Annemin süre gelen düzenli ağıtları ve haykırıları kulağımın dibinden ayrılmıyor.
"Keşke ölseydi! Ölseydi de mezar taşını gidip kucaklasaydım. Yavrumu öpermiş gibi sarılsaydım. Onunla orada uzun uzun konuşsaydım. Ah yavrum! Neredesin, nerelerdesin?"

Kayıp dediğin içinde yüzlerce mezar kazarak uzun uzun beklemekmiş. Kayıp dediğin tükenişmiş.

Bir gün ansızın çalan telefon ile griye dönmüş çehrelerimiz pembeye aralandı. Bizi teşhis için morga çağırıyorlardı. Telaffuzu bile öylesine zor ve öylesine soğuk. Buz gibi. Gülmek ve ağlamak yüzümüze kardeş payı gibi dağılmıştı. Sol yanımız gülüyor, sağ yanımız ise ağlıyordu.
Dünya dediğin bir gariplikler silsilesi.
Bir avuntu.
Bir yansıma.
Bir belirsizlik.
Morgun kapısına geldiğimizde herkesten gizlediğim merdivenimi aradı gözlerim. Bu sefer ki isteğim bir kaçıştı.

Bir kayboluş.
Annem ve ben içeri girmeye hazırдық. Adımlarımız istekli olsa da bir yandan da çekimserdi.
O beyaz örtünün kaldırılışına hep filmlerde tanık olmuştuk oysa.
Elimiz uzanabilir miydi? Gözlerimiz bakmaya yeltenir miydi? Çaresizce girdik içeriye. İçerisi buz gibi.

Adımlarımız buz kalıbına dönmeden önce "Hadi!" diye fısıldadım anneme. Kardeşimin kaybıyla bir yanımın yok oluşunu izlerken, annemin günden güne tükenişine bizzat tanık oluyordum. "Acının katmerli hali" diyordum adına.
Beyaz örtünün yanı başına gittiğimizde görevli, gözlerimizin içine baktı.
"Siz hazır olunca açacağım."

Yutkunduk. Birbirimize baktık. Gözlerimiz birbirine onay verince "Açalım." dedim.

Görevlinin parmakları örtüye uzandığında kalbimin atışı hızlandı, hızlandıkça da ter bastı. Annemin elini tuttum. Tuttum ve sıktım. Belki de canını acıttım. İhtiyacımız vardı bir acıyı diğer bir acıyla sabitlemeye.

Beyaz örtü açıldığında ikimiz de taş kesildi adeta.

Orada yatan kardeşim değildi. Lakin bir başkasının ciğeriydi.
Göğsümün tam ortasında hissettiğim büyük bir ağırlıkla odadan çıktık. Annemin eli buz kesmişti.
Sevinç ve üzüntü el birliği yapmışçasına kurulmuştu yine içimize. Kendimizi alıştırdığımız yerden vurulmuştuk yine.
O gece yoğun ve puslu bir sessizlik hâkim oldu evimize. Kaybımızdan haber yoktu. Belki de olmayacaktı. Ruhumuz bundan böyle bir sis bulutunun içinde barınacaktı. Renkler hiç bu kadar parçalayıcı olmamıştı. Gecedен geceye göğe dayadığım merdivenimi, o gün ve sonrasında tüm güne yadım.
Kimselerden gizlemedim.
Bir ucunda ben, diğer ucunda ise kardeşim.
Puslu, suskun ve gri...

Prangalar

Önümdeki perdeyi kaldırdılar gözüm gönlüm açıldı. Dışarıda ayaz, kar, kış, kıyamet; içeride bahar vardı ilkin. Derken camı da kaldırıverdiler aramızdan. İçeride kavga, kıyamet, prangalar; dışarıda huzurlu, sakin bir cennet vardı lakin.

ÇIZGI

GÜLSE TUNÇER

Sanat Ve Kültür İlişkisi

Sanat özünde insanı ele alır ve insanın ait olduğu toplumla ilişkisini kültürel özellikleriyle betimler.

İnsan yaşadığı her dönemde kendinin kim olduğunu sorgulamıştır. Bu sorgulamaya henüz kesin cevap/ lar bulamamış insan, haddizatında sanatı da ürettiği andan itibaren sorgulayıp; sanatın da ne olduğuna dair kendi varlığı kadar kesin cevap/ lar bulamamıştır.

Sanat fikri tıpkı insanın kendi anlam arayışı gibi insanı kamçılar, insanın sahip olduğu kültürü zorlar ve üretildiği her koşulu aşmaya çalışır. Sanat bir bakıma insanın kendisidir. Uygarlıklar kuran ve uygarlıklar yıkan insanın her zaman düşünce dünyasını tetikleyen ruhtur, bilinçtir, iradedir.

Tarz ve eylem olarak insan eylemlerini kapsayan, tanımlayan kültür, düşüncenin sonsuz gücünü temsil eden sanatla kimliğini oluşturur ve varlığını sanatla ölümsüzleştirir. İnsan sadece sanat sayesinde düşünce ve duygularını üretir. Bu süre zarfında insan toplumsal olarak politik ve sosyal hiyerarşisini inşa ettikçe sanatın kültürel yapısı geniş anlamlar kazanmaya başlar.

Kültür, sanatın ne olmasına ve nasıl olmasına karar veren sosyal bir kurum gibidir.

Yaşadığımız çağda pek çok paradigmada olduğu gibi, bilimde ve kültürde elde edilen bulgular sanat anlayışlarına yansıyor, onu nasıl bir kültürel paradigmada incelememiz gerektiği hususunda bizleri her zaman yönlendirmiştir.

Modern toplumlarda sanatın maddi ve manevi varlığının dikkate alınması boşuna değildir. Çünkü sanat ve sanat eğitimi; kültürün içinde yaşayan toplumun duyguları, psikolojik ve sosyal gelişimi açısından büyük önem taşımaktadır. Sanat yaratıcılığı, aydınlanmayı, eleştireliliği ve kültürü kapsar. Bu bakımdan sanat toplumun kültürel yaşamında potansiyel bir güce sahiptir. Medeniyetlerin toplumsal alanda gelişmelerinin ve uzun ömürlü olmalarının altında yatan en büyük neden etkili sanat anlayışlarının olması ve güçlü sanatçı potansiyellerine sahip olmalarından kaynaklanmaktadır.

Sanatın ortaya çıkması için sadece duygular yeterli değildir. Sanatın oluşabilmesi için düşünce ufku, mekân ve emeğin de olması gerekmektedir. Bu doğrultuda sanatın birey ve toplum içinde oluşturduğu olgular, toplumun ve onun kültürüyle bütünlük içindedir. Sanat bireyin, toplumun iç ve dış dünyası ile sürekli temas hâlinindedir. Sanatın bu etkileşimi bir sanat eserinin 'aurasını' büyütmeyle birlikte, sanata kalite, özgünlük ve özgürlük alanı açmaktadır.

Sanatın kültürel fikrine ve kültürün sanatsal fikrine katkı sağlayan bu sosyalizasyon, sanatın entelektüel değişimlere açık olan yapısını ortaya koymaktadır. Böylelikle sanat için kültür, kültür için sanat düşüncesi sosyal yaşamın içinde modern bir aktivite olarak hareket etmektedir.

Sanat karakteri itibarıyla kültürel hayatın içinde yaratıcılığı ve özgürlüğü ister ve bunu insan adına arzular. Sanatın bu özelliği aynı zamanda sanata evrenselliğini veren asıl yanıdır. İster yerel kültürde olsun ister evrensel kültürde olsun sanat, toplumsal hayatta biriktirilen, belirlenen ve tanımlanan her şeyin içinde bir referanstır. İnsanlık tarihinin tüm süreçlerinde sanat, kültürün bütün olanaklarından beslenmiştir. Kültürün içinde var olan sanat, günümüzün tek başına bir kültürel niteliğine dönüşmüştür.

Sanat insan duygusunun, düşüncesinin ve sezgisinin somut göstergesidir. Bu nedenle sanatsal etkinlikler kültüre olağanüstü derecede bağlıdır. Kültür ise sanatsal etkinliklerin toplum içindeki entegrasyonudur.

Tolstoy'un söylemiyle, "Sanat insanları benzer duygular içinde bir araya getiren, insanlığın gelişimi ve mutluluğu için mutlak bir bütünleştirme aracıdır.

"Sanat gerek sanatçıyı gerekse sanatla ilgilenenleri kültürel olarak bulunduğu yerden daha ötesine götürür ve anlam yüklü güçlü bir dinamik yapı sunar. Bu açıdan sanatsal uğraşı büyük bir duygu birikimi ve aktarım gerektirir. Tüm bunlar sanatçının yapıyla, ayrıntıları ne kadar aktarabileceğiyle bağlantılıdır. İşte tam olarak bu noktada sanatın ve sanatçının özgürlüğü bir kez daha kendini hatırlatmaktadır. Çünkü bir sanat eserinin aktarımı, ayrıntılarının özgürlüğüyle ve sanatçının özgür dünyasıyla alakalıdır. Toplumsal (kültürel) hayatta sanatın özgürlüğü demek yeni sanat eserlerinin paylaşılması demektir. Sanat ve kültürü eylemsel olarak yorumladığımız zaman, sanat ve kültürü birey ve toplum uzamının ifşası olarak niteleyebiliriz. Bireyin ve toplumun her hareketinin bir eylem olması ve her davranışın kültürel kodlarla ilintili olması; sanat ve kültürü eylemsel kılmaktadır.

Sanat biçim yaratma eylemidir. İnsan olarak tarihten günümüze doğa ve çevre ile ilişkilerimizin sonucunda tüm ilişkilerimizi yaşanmışlık hâliyle bırakmayıp, değiştirmek isteriz. Yaşama etkin olarak katılmanın açıklayıcısı olan bu ilişki, yaratıcı olmanın biçimsel koşullarını doğurmaktadır. İnsan yaşanmışlığının birikimi olan kültürün, sanatla buluştuğu yer burada başlamaktadır. Kültür, sanata malzeme sunarak devamlı değişim isteyen insanın sanat üretimine dönüşmektedir.

Sanat ilk ve son noktada insanı ve toplumları içerir. Sanat insan ürünüdür. Kültür, sanatın doğal kaynağıdır.

Sanat ve kültür toplumsal formasyonların taşıdıkları tüm nesnel nitelikleri yapılarında barındırırlar. İnsanı toplumsal ilişkileriyle tasvir eden sanat, kaynağını insan pratiklerinin toplamı olan kültürden almaktadır. Zira sanat ve kültür insanın, geniş anlamıyla toplumun yaşam kökleridirler.

Kısır Ahmet

"Beni de yaz, dayanamıyorum artık çürüdüm." dedi.

Yanımda beliriverdi birden. Ne diyeceğimi, nasıl davranacağımı bilemedim. Yazmak için, bol bol kiraz ağaçlarının olduğu, yanlarında da üzüm bağının olduğu, rüzgâr sesinden yaprakların "hışhış, hışhış" yaptığı bir tarladaydım. Benim asıl amacım, yere düşen kirazları inceleyip, onların toprakta çürümüş kokusunu içime çekmekti. Kirazların neden çürüdüğü alenen belliydi. Dalından düşmüşlerdi. İnsanlar da tutunacak dalları kalmadığı zaman böyle çürürlerdi.

İnsanları meyvelere benzetirdim. Tatlı bir meyve ile iş adamı "Hulusi" diye bir öykü kurmuştum kafamda. Öykünün sonunda Hulusi iflas ediyordu. Yalan söylememek lazım gelirse kafamda kurduğum öykü hiç hoşuma gitmemişti.

Ancak yazmam, kafamı boşaltmam gerekiyordu. Bir ara babasının bağ verdiği, oğlunun da bir salkım üzüm vermediği öyküyü bile yazmak gelmişti aklıma. Yazamadım. Boş boş defterime bakıyordum. Bir anda gelen rüzgâr defterimi uçurmuştu. Defterimi tam tutacak oldum, sadece bir sayfayı koparabildim. Elimde bir sayfa, bıçakla kazıdığım kalemim, başımda tanımadığım bir adam vardı.

"Ne diyorsun? Neyi yazayım?" dedim.

"Salağa yatma! Hem senin benim tarlamda ne işin var bakayım?" dedi.

"Ne bileyim, oturdum işte öyle. Hem sen nereden biliyorsun benim yazdığımı?" dedim.

Hem ben seni kasabada da gördüm. Elinde sürekli kalem kâğıt, kahvede bütün gün oturuyorsun, insanları dinleyip not alıyorsun. Yaz işte beni de." dedi.

Doğruydu, bütün gün kahvede oturup insanları dinliyordum. Kahvedekilerin çay höpürdetmeleri, çay karıştırmaları, isteka sesleri arasından sahi bir öykü arıyordum. Bulamamıştım.

"Neye dayanamıyorsun?" diye sordum.

Sağ eli ile şapkasını çıkarttı, beş parmağı ile saçını kaşıdı.

"Yazacaksan anlatacağım, yazmayacaksan hiç konuşurma beni!" dedi.

"Tamam sen anlat yazacağım." dedim. Yetmişli yaşlarında boyu neredeyse kiraz ağaçları kadar olan bir adamdı.

"Bizim köyümüzde herkes akrabadır, herkes herkesi tanıyacak." dedi.

"Bütün köylerde herkes akrabadır amca, bunu mu yazacağım?" dedim. Gerçekten de bir öyküye böyle başlanmazdı.

"Yahu çocuk! Ben anlatayım, sen eklersin işte, bak sözümü kesmeyeceksin!" dedi.

Tamam sözünü kesmeyeceğim, ama beğenmezsem söylerim, darılmaca gücenmece yok amca." dedim.

"Her neyse işte herkes herkesi tanıyacak. Ahmet vardı bizim köyde, çok iyi top oynardı. Top dediysen de öyle senin bildiğin toplardan değil, analarımızın yazmalarını toplar, içine taş koyar onları bir güzel sarar öyle oynardık. Ahmet de hem iyi top oynuyordu hem de köyün en yakışıklısıydı. Köyün kızları hayrandı Ahmet'e. Ben ise tek bir kıza hayrandım, evlenecektim onunla. Kafama koymuştum. Benim kız da Ahmet'e hayranmış. Ben de bunu anlamıyordum. Kardeşim dünyaya bir kere geliyoruz. Eğer ben sevdiğim kıza alamayacaksam, ben bu dünyaya neden geldim?"

Herkes sevdiği ile evlensin işte. Gerçi öyle olursa siz öykücüler ne yazacaksınız öyle değil mi? Milletın aşk acısından yararlanıyorsunuz. Neyse! Babamın yanına gittim, böyle böyle dedim. "Bana bu kıza al baba yoksa ben berduş olacağım." dedim. Babam da "Dur bakalım, hasat bitsin bakarız bir hâl çaresini buluruz." dedi. Hasat zamanına daha bir yıl var, Ahmet puştur da gittikçe yakışıklı oluyor. Ben hasadı beklemek istemiyordum. Biliyordum ki, Ahmet de benim evlenmek istediğim kıza yanıkmiş. Deliriyordum. Sakince düşündüm. Herkesi topladım, "maç yapalım" dedim. Maç başladı, Ahmet yine döktürüyor. Ben planı kurmuştum ama, iki top vardı, birisine çok ağır taş koymuştum. Herkesin dikkatini dağıtarak topları değiştirdim. Top ayağıma geldi. Ahmet'in malum bölgesine bir vurdum topa, yere kapaklandı.

Herkes başına üşüştü, çok değerli Ahmet'leri zarar görmüştü. Zerre umursamadım. Aradan bir iki hafta geçti, Ahmet evden çıkmıyor. Planım kusursuz ilerliyordu. Sonrasında herkese "Ahmet kısır olmuş yalanını söyledim." dedi.

Bu ne büyük bir kötülüktü, insanın istediğini almasındaki her yol sahiden bu kadar mübah mıydı?

"Yahu amca, tamam bir eşeklik etmişsin." dedim. Gözlerini bana dikti.

"Hiç öyle dikme gözlerini. Bu yaptığın eşeklik değil de ne?" dedim.

Tamam neyse ne. Gel zaman git zaman adı kısır Ahmet'e çıktı. Artık hiçbir baba kızını Ahmet'e vermezdi. Dürüst olmak gerekirse biraz üzülmuştüm. Annemi, hayran olduğum kızın annesinin yanına gönderdim. Anlaşmışlar, evlendik." dedi.

"Bu kadar mı? Ahmet'e ne oldu? dedim.

"Ahmet insan içine çıkamaz oldu, sonralarında içimde bir boşluk oluştu. Benim hanım ikinciye hamileyken babam öldü. Aklıma bir fikir geldi. Kız kardeşim vardı. Sakattı. Artık evin reisi ben olduğuma göre bütün kararları da ben verebilirdim.

"Amca ta ki ne?" dedim.

"Ahmet eve bir gün sarhoş gelmiş, kız kardeşime ilişmiş, karısıdır sonuçta. Sonradan öğrendik ki kardeşim hamile kalmış. Kimseye söylemedik. Ahmet de bunca zaman sonra yorulmuştu, bakın ben kısır değilim diye ortalarda dolanamazdı. Takati kalmamıştı. Kız kardeşim, erken doğum yaptı. Öldü. Ahmet de dayanamadı, intihar etti. Yeğenimi de çocuk esirgeme kurumuna verdim." dedi.

Bu olaya nasıl tepki verilir bilmiyordum. Amcanın yalan söylediğini bile düşünmüştüm.

"Amca sen yazmışsın, oynamışsın, çizmişsin zaten, ben bunun üstüne ne yazayım?" dedim.

"Ben bunu kimseye anlatamadım, birine anlatmam gerektiğinin farkına vardım. Sana anlattım. İster yaz, ister çiz, ister küfred." dedi.

Amca uzaklaştı, ben ise elimde kalan son sayfaya şu satırları yazmıştım: İnsandır ki kötülüğü kuran, insandır ki kötülüğün içinde yüzen. Ki bilmez kötü olan nedir? Birden kiraz ağaçları çürümeye başlamıştı. "Çürümüş bir şeyler vardı." Bu hikâyeye çürük kokuyordu, yazmamaya karar verdim.

Gariban'ın Bekleyişi

Şubat ayındaydık. Belki de yılın en soğuk günüydü. Mahalledeki tarihi çeşme bile buz tutmuş akılmıyordu. Evde kalorifer yanıyor olmasına rağmen üşüyordum. Yün içlik ve kazak giymek bile beni ısıtamamıştı. Televizyonda belediyenin sokakta yaşayanları basketbol sahasında toplayıp barınma ve yemek ihtiyaçlarını sağladığı yönde haberler çıkıyordu.

Peki ya hayvanlar ne yapacaktı? Örneğin; sokak köpekleri... Ben bunları düşünürken bir taraftan da pencereden sokağa bakıp yağın karı, karda oynayan çocukları, karda kayan insanları seyreliyordum. Birden bir köpeğin sokaktaki çöp bidonlarının başında olduğunu fark ettim. Dikkatlice baktığımda onun Gariban olduğunu anladım. Mahallenin çocuklarının Gariban ismini verdiği, beyaz renkli, iri cüsseli bu köpek Akbaş cinsi olmasına rağmen koyun sürüsü yerine ne yazık ki sokakları bekliyordu. Çöp bidonları kapalıydı. Gariban, çöp bidonunun üstüne çıkmıştı. Aç olduğu besbelliydi. Ancak bir türlü kapağını açamıyor, havlayıp duruyordu.

Galip Bey emekli bir öğretmendi. Hiç evlenmemişti. Mahallede fakirlere yaptığı yardımların yanı sıra bir hayvansaver olarak çok sevilen biriydi.

Bizimle aynı apartmanda aynı katta otururdu. O, güney-doğu cepheci dairede, biz ise güney-batı cepheci dairede oturuyorduk. Galip Bey, elinde poşetle çöp bidonuna doğru gidiyordu. Onun çöp atmaya gittiğini düşündüm.

Ancak elindeki poşeti açtıktan sonra önce bir plastik tabağı yere bıraktı ve ardından içine yiyecek bir şeyler koydu. Yiyeceklerin ne olduğunu göremiyordum. Fakat Gariban'ın mutluluktan hem havlaması değişmişti hem de kuyruk sallamasından teşekkür edişini çok net fark edebiliyordum. Gariban, tabaktakileri o kadar hızlı yedi ki inanmadım. Galip Bey tabağı tekrar doldurdu. Gariban, ikinci tabağı da bitirdi.

Aç bir köpek neler hissedebilir diye düşünmeye gerek yoktu. Çünkü aç kalan tüm canlıların acı ve üzüntü hissedeceği çok açıktı.

Aç bir canlının yerine kendini koymak ne güzel bir duyguydu. İsrافی ayakların altına alan, paylaşmayı, tüm dünya insanlarıyla hatta hayvanlarla paylaşmayı öne çıkaran, birçoklarının maalesef hiç tatmadığı, tadanın ise bundan sonra yaşam biçimi hâline dönüşen bir duygu...

O günden sonra her gün sabah ve akşam iki kez hava nasıl olursa olsun sabırla Galip Bey'i Gariban'a bir şeyler verirken ve Gariban'ın başını okşarken gördüm. Bir ailesi olmayan Galip Bey tüm sevgisini Gariban'a sunuyordu. Bunun tam tersi de doğrudu. Bir yuvası olmayan Gariban da tüm sevgisini Galip Bey'e gösteriyordu.

Galip Bey asla Gariban'ın boynuna zincir takmadı. Gariban da bir daha o sokak başından hiç ayrılmadı. Sokağın diğer başındaki ihtiyar simitçi gibi yıllarca sokağın diğer başının gediklisi olarak kaldı.

Yıllar yılları kovaladı. Bu durum tam üç yıl devam etti. Yağmurlu bir Haziran günü balkonda oturmuş yine sokağı seyreliyordum.

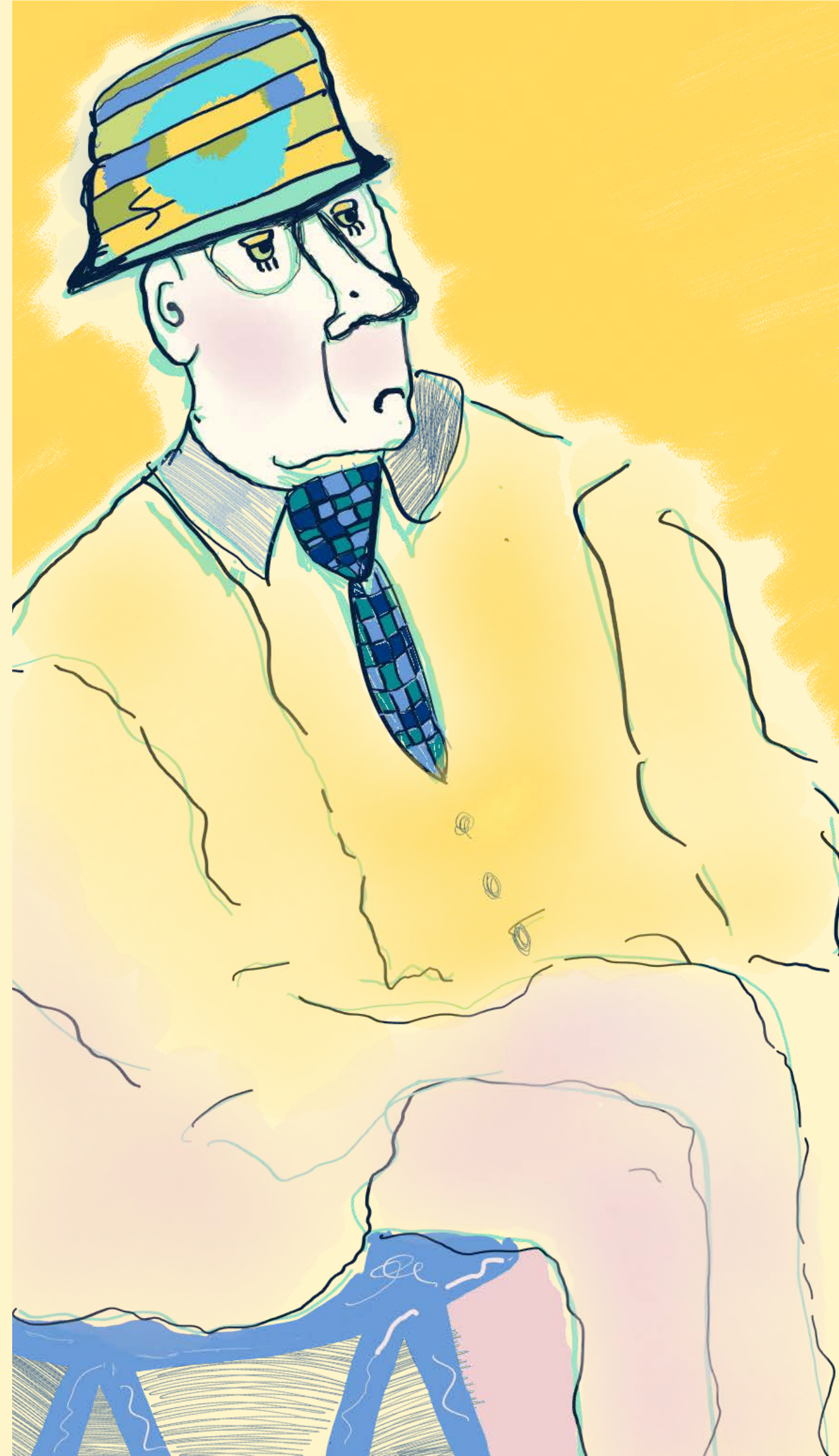
Acı bir fren sesi yankılandı. Mutlaka çok kötü bir şey olmuştu. Birden çığlıklar duyuldu. Bağırın, yaptığı enfes dolmalarıyla bilinen Melahat Hanım'dı. Evet, bağırın oydu. 'Yetişin, adam ölüyor!' diyordu.

Tüm mahalleli gibi ben de olay yerine koştum. Ne yazık ki Galip Bey'e bir minibüs çarpmış ve Galip Bey son nefesini vermişti. Herkes oradaydı. Birden gözüm Gariban'a ilişti. O da oradaydı.

Çok kısa sürede üç polis ekibi olay yerine gelmişti. Polislerden biri fotoğraf çekiyor, bazıları güvenlik önlemi alıyor, bazıları kaza tespit tutanağı hazırlıyordu. Sağlık personeli tarafından Galip Bey'in cesedi ambulansa alınıp olay yerinden götürüldükten sonra önce polisler sokaktan ayrıldılar. Yarım saat içerisinde ise tüm mahalleli... Fakat kaza yerinden sabırla ayrılmayan biri vardı. O, bir insan değildi. Yıllar önce koyun sürüsünü bekleyen Gariban, bugün kendisini yıllarca beslemiş olan Galip Bey'in öldüğü yeri beklemekteydi.

ÇIZGI

GÜLSE TUNÇER

Bir Nimet Olsa Gerek

Yollar yürümek ve varmak içindir hepimiz biliyoruz, bazen düz bazen yokuş yukarı olması genç iken bir şey ifade etmese de ihtiyarlayınca insan yolun yokuş olmasını anlıyor. Çıkmak gerek o yokuşu ama gel gör ki nasıl çıkılacak? Basıyorum içimde kalayı, bu ihtiyar hâlimle neden gençlik yılları düşünülerek işler yapılır da ihtiyarlanmak akla gelmez de ihtiyarlar için bir şeyler yapılmaz diye... O yokuşun alt yamacında bir düz yol yapılabilir ya da yokuşun başına gelmeden motosikletle yokuşa kadar ihtiyar olan çıkarılabilir. Herkes bunu fazla bir harcama görecektir, lakin o kadar gereksiz harcamalarımız var ki bu yanında deveye kulak kalır. İşte gözüm kesmiyor yokuşu çıkmak için, başka bir kestirme yolu da yok, benim oğlan havalı yüksek olsun diye yokuşun başındaki daireyi alarak sadece kendini düşünürken, benim burayı çıkıp çıkamayacağım aklının ucunda geçtiğini hiç sanmıyorum. Aylardır torunumu görmüyordum, torun evladın yani toprağa diktiğin ağacın yetiştirdiğin ağacın meyvesidir ve çok tatlı olur.

Geri dönsem içimdeki özlem ateşi sönmeyecek, etrafıma bakıyorum ne gelen var ne giden. Burada oturanlar üst yoldaki caddeyi kullanırken, bu caddede benim oturduğum semte ters düşerek ancak yüklü bir para vererek taksi ile gelmem mümkün.

Oysa zaman her an bizim için bize sunacağı fırsatları sunmak için kaçmayacağını az bir yardımla bizi beklemeyeceğini sandığımızdan, zaman bizi önde peşinde bir yerlere sürüklerken, neden peşimizi kovalıyormuş havasına her zaman kapılırız. İstisnai durumlar olabilir lakin bazen de istisnalar kaideyi bozmaz bunu da biliriz.

Neyse bir yarım saat geçti hâlâ çıkamadım yokuşu, az ileride bir delikanlı elinde bir el arabasıyla bana doğru geliyordu. Yanıma yaklaştı.

-Selamünaleyküm pamuk dedeciğim, karşı dükkânım da seni izliyordum beş dakika oluyor. Yokuş sanki sırtınıza binmiş gibi çıkmanıza izin vermiyor.

Ben gülümseyerek.

-Aleykümselam evladım. Hay Maşallah nasıl da fark ettiniz ve hissettiniz?

-Görmek için bakmak değil, gönül gözüyle bakılması gerektiğini biliyorum.

-Beni şaşırtıyorsunuz evladım!

-Yok, pamuk dedeciğim bu o kadar şaşılacak bir şey değil, lakin günümüzde unutulmuş ve hatıra gelmeyen, vefanın yok olmasıyla gönül kapısının açık olmasıyla alakalı.

-Kendi yaptığım bu motorlu el arabasıyla, sizi yukarıya çıkarayım.

-Kendiniz mi yaptınız? Ne için acaba?

-Pamuk dedeciğim sen daha iyi bilirsin, senin zamanında bu fazlasıyla mevcut iken şimdilerde yok sayılır. Yaşam bir akıştır, bizlere sorarsan bir kaçıdır, aslında bir anlayıştır, bize sorarsan kapıları kapatıştır. Akıl ve mantık bunların etrafında dönmeyince ters yönde istikametle gidince olması mümkün olmuyor, bu nedenle vefanın, hissetmenin bu bizdeki kavrayışsızlıkla, akışı kavrayabilecek esneklikte hiç değildir. Akışı bakıştan ziyade gönülden kapıların açılışıyla, insanı sevme gücüyle, zekâ ile içgüdünün birleşimiyle ortaya çıkan bir bakış görme açısını bize sağlar ki, maalesef bu da bizde hiç kalmadı.

-Evladım sen filozof musun, veli misin?

-Yok, Pamuk dedeciğim ikisi de değil, azıcık sorarsan insanlara deliyim.

-Bu hissiyatlı duyuşla, insan nasıl deli olabilir ki?

-Uzun bir hikâyeye dedeciğim. Başka bir zaman gelerseniz karşılıklı demli çayla muhabbetle anlatırım.

-Anlatırsan uzun yolu kısa edebiliriz, sizin yolunu kısaltmak için koşup gelmenizin karşılığında.

Bir dahaki buluşmada söz verdikten sonra, genç delikanlı beni motorlu el arabasıyla yokuşun başına kadar içinde ben otururken çıkarttı. Şimdi heyecanla hikâyesini dinlemek için geleceğim başka bir günün heyecanı içinde, torunuma sarılırken tüm yorgunluğum bir anda yok oldu gitti.

-Yokuşun zorluğunu yıllardır çıkamayan siz yaşlı dedelerimi görünce ben de yaşlanacağım, ben de çıkamazsam, bugünlerde çıkamayanlara yardım edeyim de yaşlılık günlerimde de birisi yardım etsin diye pamuk dedeciğim. Bir bakıma sizlerin var olması sevap kazanmama, razılığınız Allah rızası almama vesile olması bakımın da benim için bulunmaz bir nimet sayılır, Rabbim'in yardımıyla.

-Ne diyebilirim ki evladım, maşallah demekten başka. İnan ki çok şaşkınım! Bunca kalabalık insan varken bir kişinin çıkarak bunu düşünmesi bence bizim için de bir nimet olsa gerek.

Akışı Olmayan Sular

Akışı olmayan su, dibini veya olduğu alanı olduğu gibi bataklığa çevirir. Bataklığa saplanır iseniz sizi aşağıya doğru çeker. Kurtulmaya çırpındıkça daha da batarsınız. Kıyaya yakın iseniz sağlam bir yerden tutunup kendinizi yukarı doğru çekerek, yok ise vücudunuzu sakinlikle ve bir bütünlük hâlinde yukarı doğru ittirerek kurtulabilirsiniz.

Her şeyi yutmasına rağmen bataklıklar zengin bitki çeşitleri barındırır ve değişik canlı türlerine ev sahipliği yaparlar. Kimi geçmiş medeniyetlerde bataklıkların toprak taşıma yöntemi ile kurutularak verimli tarım alanlarına dönüştürüldüğü görülmüştür.

Bataklıği iki şekilde ortadan kaldırebilirsiniz ya kurutacaksınız ya da su kanalları açıp akış sağlayacaksınız. Bataklıkların kimi zamanlarda doğasal şartlardaki değişiklikler sebebi ile kuruduğu da bilinmektedir.

Bataklık olmanın olumsuz yönlerinde suyun kabahati yoktur. O, bulunduğu tabiat şartlarının gereğince bataklığin bir unsuru olmuştur. İnsan tabiatı en iyi şekilde değerlendirerek bataklıklarda bulunan onca verimden, bitki ve canlı türlerinden en iyi şekilde istifade edebilir. Suyun hâlleri vardır. Sıvı, katı ve gaz...

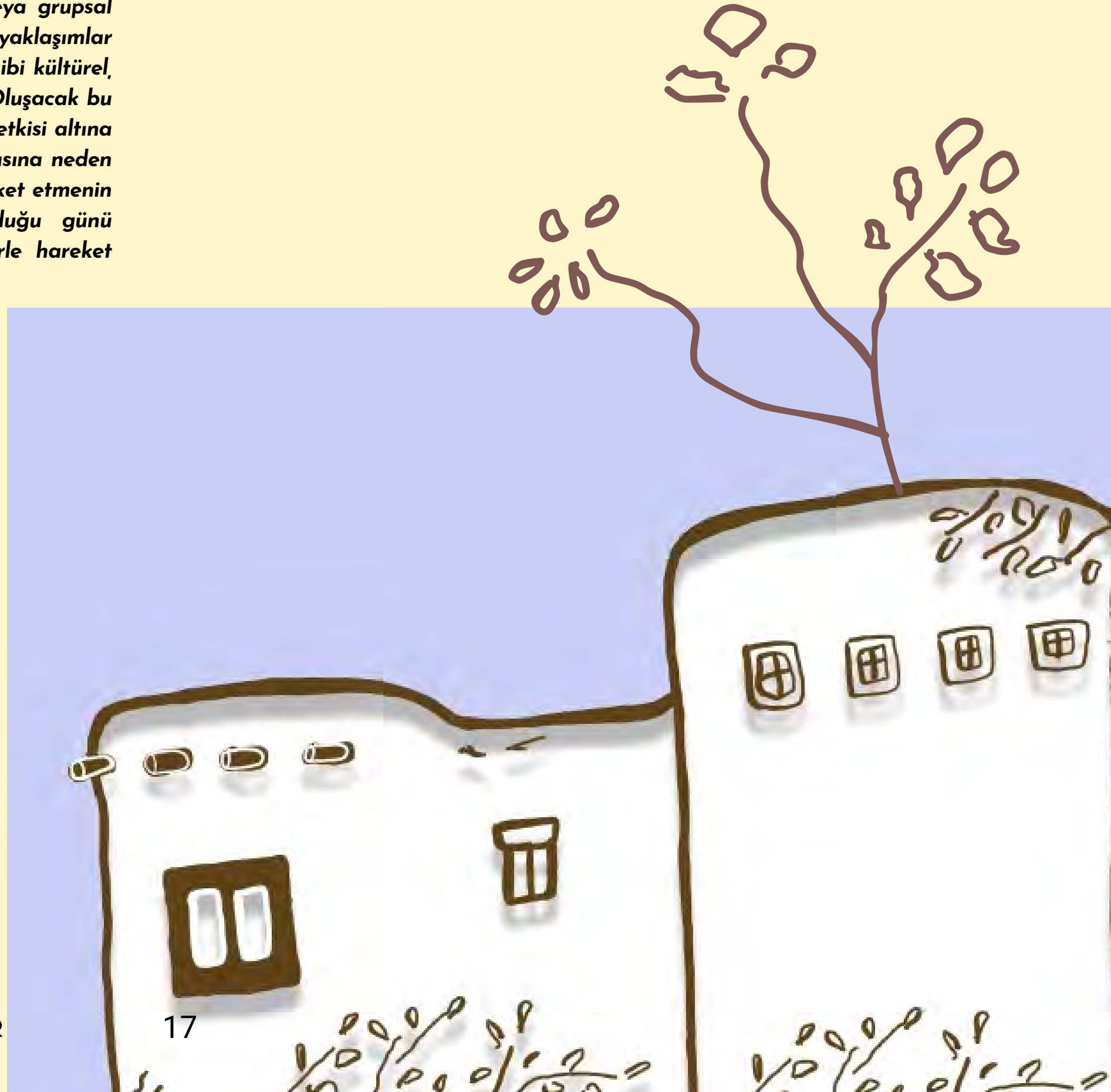
İnsanın da hâlleri ve durumları vardır. Akışı olmamak da bunlardan birisidir ve bataklığin olumsuz yönlerini içinde bulundurur. Bu durumdan kurtulmak için öncelikle ruhsal ve bedensel bir sakinlik, kararlılık içinde olması gereklidir. Aynı zamanda kendisine hayatın ve yaşamın kanallarını ona açarak kendisine ve topluma faydalı bir insan olmasına vesile olacak bir dala bir imkân muhtaçtır. Eğer bu dal ve imkân ona uzanmaz ise içine düşeceği bataklık kendisini ve çevresindeki yakınlarını da içine çeker. Düşünce ve duygularda olmayan akışın sonucu oluşacak olumsuz hayatı yaşamaya teslimiyetçi yaklaşım ile oluşan bataklıktan yalnızca o insanın kabahati yoktur.

Toplumunda her insan kendi akli fikri ve imkânları doğrultusunda toplumun tüm bireylerinden sorumludur. Bataklıklarda oluşan pislik, haşere ve atmosfere karışan koku ve zararlı gazlar nasıl insan ve tabiatın sağlığını olumsuz etkiliyor ise toplumsal huzurlar bireysel veya grupsal olarak yaşanamaz. İnsanı kazanımcı anlayışlar yerine dışlayıcı yaklaşımlar toplumun içinde uç gruplar ortaya çıkmasına neden olacağı gibi kültürel, ahlaki ve sosyal-ekonomik yapılara ağır darbeler vuracaktır. Oluşacak bu tahribatın meydana getireceği bozulma gelecek kuşakları da etkisi altına alacağı için toplumun temeli, kurumların büyük ölçüde yıkılmasına neden olacaktır. İnsan yaşamına saygı ve insani değerlere göre hareket etmenin yerine, edinilen toplumsal ruhsal bozukluğun neden olduğu günü kurtarmak ve aşırı sahip olma hırsına neden olan güdülerle hareket edilecektir.

Unutmamalıyız ki ruhları kararmış bireyler toplumların en büyük felakettir.

Tüm bunları göz önüne aldığımızda genel huzur, mutluluk, kalkınma için karmaşadan, anarşiden, cahillikten uzak kalmak adına insanlara ilerleme kanalları açılmalıdır. İçsel ve toplumsal bataklıkların kurutulması sonucunda bireylerin topluma katılımı ve etkin faydalarının artması sonucunda daha ileri ve kalkınmış bir toplum olmak insanın elindedir. Uçurumlardan aşağı düşmemek ve felakete uğramamak için bunu gerçekleştirmek zorundadır.

İnsan akli, fikri ve iş gücü ile yaratılmışların en verimli olanıdır. Yeter ki kendisinin ve toplumdaki her bireyin insan olduğunu unutmasın ve kendisine verilen bu vasıfları toplum olmanın gereğince kullansın.

Yitik Zamanın İzinde

Sokakta yürürken, yanından geçen insanların yüzlerine bakıp içlerinden birini tanıyacakmış gibi hissetti. Oysa herkes birbirinden farklıydı. Kimi mutluydu, kimi hüznü. Kimi telaşlıydı, kimi yavaş. Farklı dertler, farklı sevinçler vardı her birinin yaşadığı hayatta.

Adamın kafası karıştı. Kendini nereye ait hissettiğini bir türlü bulamıyordu. Belki de hayatın anlamı buydu. Arayıp durmak ama hiçbir zaman bulamamak.

Gün batarken, adam bir banka oturdu ve çantasından bir defter çıkarıp kalemini eline aldı. Yazmaya başladı:

Yitik zamanların izindeyim. Hayatın anlamını arıyorum ama her adımım, beni daha çok kaybettiriyor gibi. Kendimi bulamıyorum, kayboluyorum. Her şey boş, anlamsız geliyor. Ama yine de yazmak istiyorum. Belki bir gün, kendimi bulurum diye..

Adam defteri kapattı ve kalktı. Gece hüznü bir şekilde eve döndü.

Birkaç gün sonra, adam yine aynı bankta otururken, yanına genç bir kız geldi. Kızın yüzü hüznüydü. "Ne oldu sana?" diye sordu adam.

"Kayboldum" dedi kız. "Kendimi bulamıyorum."
Adam, kızın yüzüne baktı ve anladı ki, hayatın anlamını arayanların sayısı hiç de az değildi. O an aklına bir fikir geldi ve kızın eline defterini tutuşturdu.

"Bak, sen de yaz. Belki kendini bulursun."

Kızın yüzü biraz aydınlandı ve defteri aldı. Adam, gülümseyerek ayrıldı.

Ertesi gün, aynı bankta otururken, yanındaki boş yere baktı ve gördü ki, kızın bıraktığı bir defter vardı. Defteri açtı ve yazıları okudu. Kızın hayatının ne kadar zor olduğunu, kaybolduğunu, ama yazarak kendini bulmaya çalıştığını anlatıyordu. Adamın yüzü gülümsedi.

Belki de hayatın anlamı, kendini bulmak değil, kendini kaybetmektir. Kendini kaybettikçe, bulmak için çaba sarf etmek..

Adam, defteri kapatıp, ayağa kalktı. Belki de kendisi de yitik zamanların izindeydi ama artık umutsuz değildi. Yazmaya devam edecekti.

Çoban Lazım

Çakır gözlü Emine'min bana iyi bakmasının yanı sıra, pek dağ başı sayılmasa bile yaylada oturmamızın da genç ve dinç kalmamda katkısı inkâr edilemez. Tertemiz havada yaşıyoruz. Gece iki saat uyusan da sabahleyin dipdinç kalkıyorsun. Sularımız billur gibi. Bazı pınar ve çeşmelerimiz öylesine soğuktur ki, içenin otuz iki dişine trampet çaldırır. Çevremiz, karaçam ormanlarıyla kaplı. Sulak çayırlarımızın yanı sıra, yazları bile yeşil kalan meralarımız var.

Bol ve taze oksijen soluduğumuzdan hastalık pek uğramaz yaylamıza. Yanaklarımız Amasya elmasına benzer. Hele küçük çocuklarda bu daha belirgindir. Kışları kar kalınlığı bazen iki metreyi bulsa da öyle fazla soğuk yemeyiz. Bunda da ormanların rolü büyüktür.

Yediklerimiz, genellikle doğal ürünler. Hayvanlarımız ot ve samanla beslenir. Yem olarak, burçak ve arpa ezmesi yerler. Izgara ya da külbastısı yapılan bir kuzu etinin kokusu yüz metre öteye ulaşır. Canınızın çektiği, ağzınızı sulandıran etin, burnunuzun dibinde pişirildiğini sanırsınız. Bolca kekik yedikleri için hayvanlarımızın sütleri mis kokuludur. Yoğurdun âlâsını, peynirin katkısını, kaymak ve tereyağının hasını yeriz.

Kümes hayvanlarımızın etine de doyum olmaz. Kendi başlarına evlerin civarında gezinirlerken ot da tırtıkladıklarından bizim tavukların etleri kızıla çalar. Yumurtaları daha büyük, sarısı da kocaman olur. Tavuk ve horozlarımız pek süslüdür.

Gezinirlerken çalım atışlarına bakmak bile ayrı bir keyiftir. Hele baba hindilerin, yaylanın efeleri biziz' dercesine kabarmalarını izlemek bir başka ayrıcalıktır...

Hele hele, memeleri süt dolu olarak gelen koyun ve ineklerin, yavrularına özlemine belirten meleyişleri...Küçük avlularındaki kuzularla buzağılarınakşam orkestrasını andıran karşılık verişleri insana öylesine tatlı bir huzur verir ki, tüm yorgunlukları giderir. Analarının sütünü emen buzağılardan danalığa heves edenler başlarlar kafa tokuşturmaya. Koçluğa özenen erkek kuzular da birer eş bularak toslama antrenmanı yaparlar. Dişi kuzular da sanki baleye hazırlanan küçük kızlar gibi zıplama yarışına girerler. Yallarını yiyen köpekler, uzanarak dilleriyle ağızlarını ve patilerini temizlemeleri, yanından geçerken teşekkür edercesine kuyruk sallamaları harika bir görünümdür. Tüm bunları seyrederken, hayvanlarıyla bütünleşmiş hissedersin kendini...O ne güzel, o ne duru bir baş dinçliğidir ki, ancak yaşayan bilir...

Ot yemeklerini eksik etmeyiz soframızdan. Hele ilibada dediğimiz yaprak sarması var ya, lahana sarmasını bile sollar. Ekşimik yani kuzukulağı ve bazı otlarla yapılan salata iştaha iştah katar Karakeçi, akıllı bir hayvandır. Her bir otu yemez. O yüzden karakeçinin yediği her otu Yörükler yermiş.

Ee, bizim aslımız da Yörük. Karakeçinin yediği otları yemekten çekinmeyiz. Mesela, devedikeninin güzel çiçek açmış dikenli başını keçiler çok severken biz de gövde içindeki yumuşaklı kısmını afiyetle yeriz.

Bahardan kış başına kadar mantar eksik olmaz soframızdan. Domalan, an mantarı dediğimiz çayır mantarı, külah mantarı, kuzugöbeği ve melki bol bulunur yaylamızda. An mantarı, sulak olmayan ve koyu yeşil otların bulunduğu çayırlarda yetişir. Biraz tuz serpip, az yakıcı közde ya da kızgın külde pişirildiğinde külah içinde su birikir. Dünyadaki hiçbir içecek o mantarın suyu kadar enfes olamaz...

Deli mantar yani, zehirli mantar da sıkça bulunur yaylada. Büyüklerimiz, daha çocukken hangi mantarın yenileceğini öğretirler. Çoban köpekleri de bu konuda çobanına uyarıcı olurlar. Az da olsa yenilecek mantarı tadarlarken deli mantarları ağızlarına almazlar. Hele keçiler, kokladıklarında zehirliyse hemen sümürürler.

Kendini doğa koşullarına uyarlamış meyve ağaçları yönünden de bereketlidir yaylamız. Bunların başında değişik meyveli ahlat ağaçları gelir. Bazılarının meyveleri iyice kemale erdiğinde insanın ağızında erir bir güzel. Her birinin ayrı ve nefis tadı vardır. Kaynatarak ya da ezerek, süzgeçten geçirilmiş suyunu içeriz. Öylesine hoştur ki ahlat suyu, tadına doyum olmaz.

Benim küçük kız kadar ahlat yiyen bir Allah'ın kulu daha yoktur. Bunun bir seferde yediği ahlatı, semiz bir inek bile yiyemez. Çocukluğundan gelin olup gidene kadar yediği gibi, ahlat zamanında ahlat silkelemeye gelirdi köyden. Evlerin hemen altında değişik meyveli iki ahlat ağacı vardı. Çocukluğundan bu yana onlar onun oldu bir güzel. Çok fazla ahlat yediğinde yanakları kıpkırmızı olurdu. Ondaki lakabı da Kızıl Oya oldu. Geçen kışa doğru ilçeye yerleştiler. Şimdi "şehreli" oldu galik. Eskisi gibi ahlat silkelemeye gelir mi orasını bilemem.

Küçükken bile verilen her işte illa bir mırın kırın ederdi hınzır. İnek ve koyun sağmayı angarya görürdü. On beşini devirdiği sıralarda, "Keşke köylü kızı olacağıma şehreli kızı olsaydım," diye yakınmış. Annesi; "Ablan gibi okusaydın, olurdu," lafını oturtunca, "Size inat okuyacağım," demiş. Okuması için çok üsteledik ama çabuk caydı. Severece yaptıkları; dikiş nakış, süslenip püslenip çene çalmak ve ahlat yemekti. Olgunlaşmasını beklemeden başlardı ahlat yemeye. Kardeşlerinin en küçüğü olduğu için biraz şımarık büyüdü. Pek güzel ve yeni sürgün bir dal gibi narin olduğundan her bir işe kıyamazdık. Üç çocuk doğurdu, genç kızken nasılsa yine öyle. Kalıbını muhafaza etmesini çok fazla ahlat yemesine bağlar. Doğrudur. Ahlat yedikleri için yaylada şişman kimse yoktur.

Tam memur karısı olacak kızdı benim ufak kız. Ev işlerinde pek pratiktir. On altı yaşındayken bir orman muhafaza memuru talip oldu buna.

Yaşı küçük diye vermedim. Kendisi de istemedi zaten. On yedisine ayak bastığında bir baktık ki ortalıkta yok kız. Tam da ahlat mevsimiydi. Ahlat yemek için ağaca çıkmıştı sanılarak onun iki ağacına baktık, orada da yok. Meğersem, önceden fingirdeyip gönlünü kapırdığı, babasının kamyonunu süren oğlana kaçmış. Ne demişler: "Ağaca çıkan keçinin dala bakan oğlağı olur."

Benim kızın yaptığı da o hesap. Meğersem anasına özenmiş. Oğlanın anası babası, yakınları geldi. "Kızı getirin. Gelin olarak evimden çıkacak," şartımla evlenmelerine razı olduk. Dört başı mamur bir düğünle everip, gelin olarak evimden çıktık kızım. Dört kardeşin en küçüğü olmasına rağmen ilk evlenen o oldu. İlk torunumu kollarıma vermek de ona kısmet oldu. İşin garip yanı da evlatları ahlat sevmiyor.

Alış ağaçlarının meyveleri, çocuksu gençlerin hazır çerezleri olurdu.

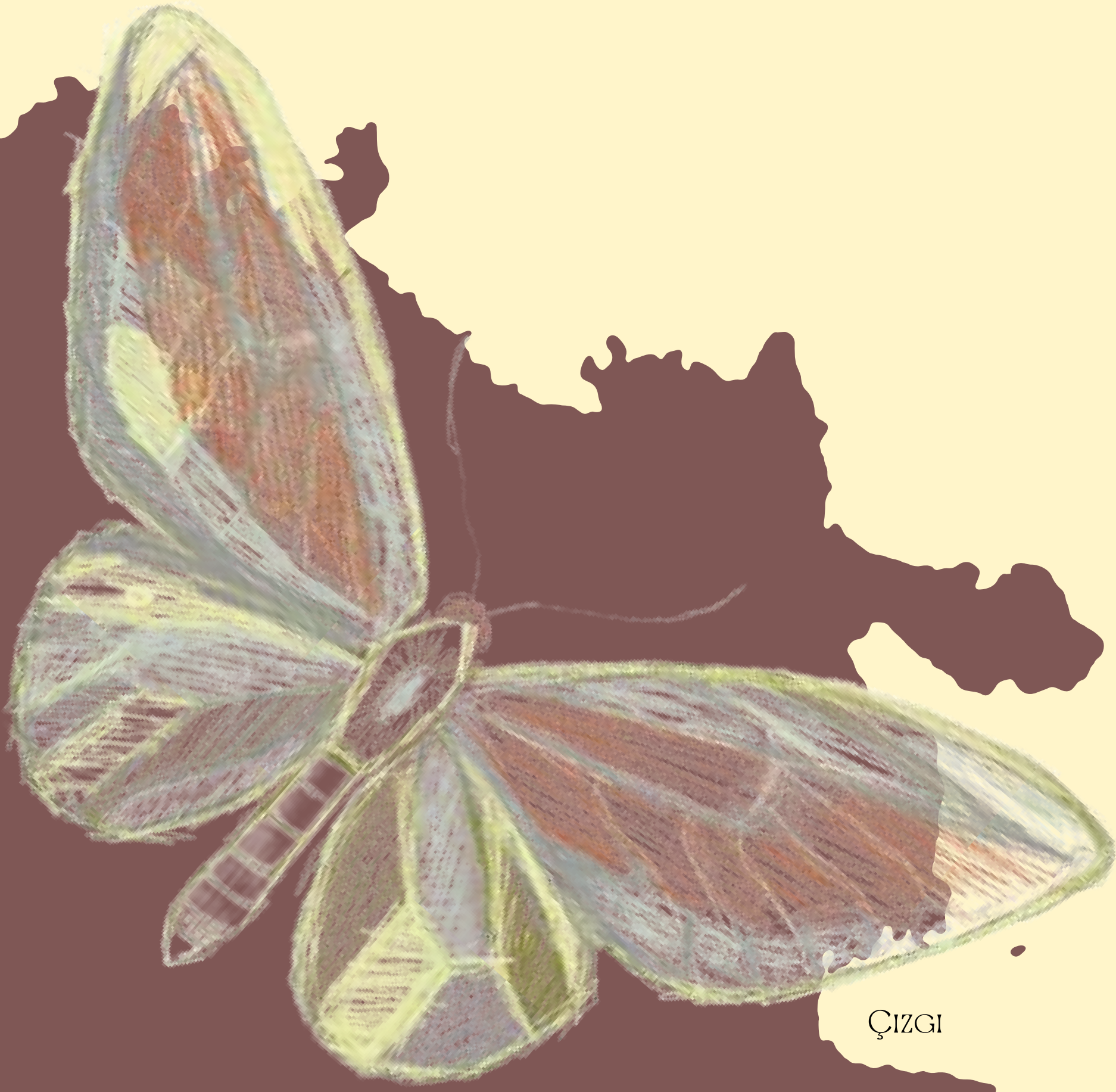
Çocukluk dönemlerimde yaylada on iki hane vardı. O çağlarda koç ve buzağı güderken seçme alıçları incecik söğüt çubuğuna dizerek gerdanlık yapardık. Peylediğimiz kızların boynuna asarak onları daha çocukluğunda çerez yemeye alıştırdık. Peylediğin ya da yavuklu olduğun kıza çerez yedirmek Yörüklerin mayasında olduğu için çocuksu yaşlardayken bile böyle şeylere aklımız ererdi. O zamanlardan kalma alışkanlığım devam ettiğinden, seçme alıçlardan iki- üç sıralı gerdanlık yapar, Çakır Emine'min boynuna takarım. Sağ olsun, sevincini önce öpücükle belli eder...

Ahlat, alıç dışında başka yabani meyveler de bulunur yaylamızda. Erik, kızılçık, üvez ve fındık gibi. Bunlardan yeterince yararlanmasını da biliriz. Yaylada, az da olsa mayhoş tadı olan elma, ahlatlara aşılarmış mis kokulu armutlar da vardır. Onları var ya, meyve yemeyenin bile yiyeceği gelir...

Meyvesini yesek de yemesek de bütün ağaçları gözümüz gibi koruruz. Ormanlarımızda bir yangın çıktığında, yaylalı ve köylüler olarak ilk biz koşarız. On beş seneden bu yana, köyümüzde orman yangınları söndürme ekibi var. Böyleyken bile, onlar söndürsün demez, kazmasını, küreğini ve baltasını kapam yangına koşar. Ormanlarımız, köylümüzün ekmek teknesidir aynı zamanda. Orman idaresinin damgaladığı ağaçları kesmesini bildiğimiz gibi ormanlarımızı korumayı da biliriz.

Otsu ürünler olarak, karamık dediğimiz böğürtlen alanları bulunur. Bir tatlı bir tatlıdır ki yemeye doyulmaz. Hele dağ çilekleri...En büyükleri nohut kadardır. Aman Allahım, öylesine bir nefasettedir ki o çilekler, yedikçe yiyeceğin gelir...Onların bulunduğu yerlere hayvanları sokmam. Kendim yediğim gibi toplayıp Çakır Emine'ne götürürüm. Sağ olsun, böyle pek makbul ikramlarda hasta, sari olmadıkça kıyaklık yapar bana. Benim de zinalığım tutar, böyle ikramları cuma akşamlarına hiç denk getirmem...

Mülazım. Namı diğer Çoban Lazım

ÇIZGI

GÜLSE TUNÇER

Sonsuzluğun Başlangıcı;Umut

Yıl 2002, İstanbul.

Aylardan Aralık, İstanbul en soğuk günlerini yaşarken, elimdeki buharı tüten kahveni daha sıkı kavradım. Perdelerimi sonuna kadar açmıştım, başımı pencereye yasladım. Gözlerimi açıp derin bir iç çektim; kar taneleri usul usul yere düşerken, onları izlemenin içimi nasıl da ısıttığını düşündüm. Mesela, sayısını bilmediğim kadar kar tanesi yere düştükten sonra kaybolurken, her birinin ardında bıraktığı duygu çok farklı. Birbirinin aynısı gibi duran ama aslında köşeleri, cinsleri hatta boyutları bile birbirinden farklı olan bu kar tanelerinin, insanda uyandırdığı hisler daha derin, daha yoğun. Kimisinde yalnızlık gizli, kimisinde ise çaresizlik. Hatta belki de kar tanelerini izlerken, düşlere dalıp giden tüm insanların içine gömdüğü sırlar...Yaşamımızda bize küçücük gibi gözükten bir şeyin, anlamının tezat olarak bu denli büyük olmasıysa, tamamen hayatın da buna benzer şekilde sürprizlerle dolu olduğunu bize gösteriyor aslında. Bu yüzden kar tanelerini izlerken içime belli belirsiz olan bir umut ve ferahlık doğuyor, sanki yere her düşüşlerinde içimdeki sıkıntılıları da söküp atabilmiş gibi...

"Alya, hadi kızım! Geç kalacaksın dersine. Hem bak, sana en sevdiğin peynirli poğaçadan yaptım."

Başımı, yasladığım pencereden kafamı kaldırarak, merdivenlere doğru seslendim.

"Geliyorum."

Dedemlerden kalma neredeyse otuz beş yıllık bir mâziye sahip, ahşaptan yapılmış, artık iyice soluk duran camgöbeği rengindeki bir evde kalıyorduk. Yirmi sekiz yıl önce annem bana hamileyken, Aydın'dan İstanbul'a yerleşmiştik. İstanbul'un gürültüsü ve diğer mahallelerine nazaran daha hareketli olan Beyoğlu semtinde kalıyorduk. Her gün odamın küçük balkonundan geçen tramvayların sesini duyuyordum, insanların günlük telaşları hiç durulmuyordu.

'Acele adımlarla mutfağa indiğimde mis gibi poğaçanın kokusu tüm eve yayılmıştı. Bu kokuyu seviyordum. Bana çocukluğumu, içimdeki çocuğun kaç yaşına gelirse geleym hiçbir zaman geçmeyecek o sevincini ve annemin gözünde asla büyümeyecek olan hâlîmi hatırlatıyordu. Belki tek çocuk olduğum için bu his her zaman benimle beraber olacaktı, bilmiyorum. Evimizdeki poğaçanın o kokusu, anne kokusuyla birleşince içimdeki çocuk da o kokuyla beraber tekrar ortaya çıkıyordu.

"Aynur Sultan, yine döktürmüşsün." Annemin yanına gittiğimde üzerinde çiçek desenli bir mutfak önlüğü vardı ve kendine has anne duruşuyla kaşlarını çatarak, bir parmağını bana doğru kaldırdı.

"Saat tam olarak 7.20, yani senin dersine yetişmen için tamı tamına 45 dakikan kaldı." Bana bir adım daha yaklaştı ve çattığı kaşları yavaş yavaş düzelerken yanağıma bir öpücük kondurup devam etti. "Öğretmen oldun ama hâlâ benim nazlı kızsın. Şunlardan yanına al da yolda giderken yersin."

Kafamı sallayarak, anneme içten bir şekilde gülümsedim. Yemek masasındaki geniş tabağın içindeki poğaçalardan birini yavaşça ağızma atarak bir ısırık aldım. Sıcaktı ama güzeldi, gözlerimi kapatıp beni geçmişe götürecek bir tada sahipti.

"Babam çıktı mı?" Ağızımdaki parçayı tam yutmadığım için sesim boğuk çıkmıştı. Annem derin bir iç çekerek,

"Evet, kahvehaneye gitti. Biliyorsun, emekli olduktan sonra kendini birçok işe verdi ama hiçbirinde mutlu olamadı. En sonunda da mahalleden bir iki kişiyle tanışınca kendini okeye falan verdi. Kafasını dağıtıp eve gelince enerjisini de atmış oluyor üstünden."

"Bırak, nasıl mutlu olacaksa öyle takılsın. Hadi, ben çıktım." Anneme el sallayarak evden çıktım.

'Yeniden Beyoğlu sokaklarına karışmıştım. İnsan koskoca bir şehirde, bunca kalabalığın arasında kendini yapayalnız hissedebilir miydi? Gün ağaralı bir saate yakın olmuştu, sokakların arasından geçerken gözlerimi hemen yan tarafımda, "Simit, simit. Sıcak sıcak, taze simit!" diye bağırarak geçen çocuğa çevirdim. Onun yan tarafında tramvay seslerini işitiyordum, hemen çaprazımda bizim mahallenin kahvehanecisi vardı. Herkesin telaşı, bir yerlere yetişmek için acelesi vardı. Kime? Neye? Kolumdaki saatime gözlerimi kısarak baktım. Öğrencilerime yetişmek için yirmi dakikam kalmıştı. Onları seviyordum, minik parmaklarını kaldırarak bana dersin ortasında bazen anlamını bile bilmedikleri ama hayatla ilgili derin manaları olan sordukları sorularını da seviyordum. Her sabah okula doğru yürürken etrafımı izliyordum; bazen gözlerim insanlarda takılı kalıyordu, aklıma aniden gelen soruları susturamıyordum. Milyonların yaşadığı bu şehirde kendimi zerre gibi hissediyordum, toz zerresi... Beni kimse fark etmiyor, görmüyordu sanki...

Hemen okulun yan tarafında babamın neredeyse kırk yıllık arkadaşı olan Âsaf amcamın plak ve eski kasetleri sattığı küçük bir dükkânı vardı. Arada sırada ona uğrar, gramofondan bir iki plak dinler eve öyle giderdim. Çay eşliğindeki sohbetimizden sonra ise zamanın nasıl geçtiğini anlamazdım bile. Âsaf amca her sohbetimizde mutlaka, artık hiçbir şeyin eskisi gibi olmadığını, onun zamanında insan ilişkilerinin bu kadar kopuk olmadığını anlatıp durur. Heyhat! Nereden bilebilirdim ki çok doğru bir noktaya parmak bastığını.

Sınıfa girdiğimde düşüncelerimden sıyrıldım ve minik öğrencilerime içten bir şekilde gülümsedim.

"Günaydın, oturabilirsiniz."

Her gün aynı tekrarlanan cümleler, bir şarkının nakaratı gibiydi. Aynı ve klişeleşmiş... Yine de yaptığım işi seviyordum.

"Kitaplarınızın on sekizinci sayfasını açın lütfen."

Bu sayfa, evde anlatacağım konulara göz atarken dikkatimi çekmişti. Çünkü 3-4 tane sıralı cümle vardı ve Türkçe dersinde öğrencilerimin hayal güçlerini merak ederdim. Kiminin cevabı yaratıcı kiminin cevabı ise yaşından büyük oluyordu. Bazen onların yanıtlarını dinlerken dalıp giderdim, sanki karşımda bir çocuk değil bir yetişkin varmış gibi hissederdim. Ellerimi sıranın üstünde birleştirip, meraklı gözlerle beni inceleyen öğrencilerime dönüp devam ettim.

"Burada bazı kelimelerimiz var ve kelimelerin yanına iki nokta bırakılmış. Yani bunların size çağrıştırdıklarını bana söylemenizi istiyorum. Saçma veya değil, aklınıza ne geliyorsa söyleyin lütfen!"

Böyle söyleme nedenim; öğrencilerimin hayal güçlerini herhangi bir kısıtlama olmadan gösterebilmeleri. Bunu yapmadığım takdirde zihinlerinde beliren şeyleri rahatlıkla dile getirebilecekler.

"İlk kelimemiz bulut. Kime ne çağrıştırdı bu kelime, söylemek isteyen var mı?"

En arka sıradan mavi gözlü, yaşına rağmen öğrenmeye her daim aç gibi bakan İdil'e doğru gülümsedim.

"İdil?"

"Bulut, pamuk şekere benziyor bence öğretmenim. Tatlı gibi ama her an dağılacakmış gibi hissettiriyor bana."

Hafifçe kıkırdamasına karşılık benim de dudaklarımda bir tebessüm oluştu.

"Değişik bir çağrışım bir oldu İdil. İkinci kelimemiz hayat."

Bir süre sınıfta bir sessizlik oluştu. Bu kelimeyi anlatacak cümleleri ben bile zor bulurken küçücük çocuklardan bunu beklemek ne kadar mantıklıydı?

"Evet...Kimse bir cevap vermeyecek mi?"

"Hayat, kum saatine benziyor bence öğretmenim. Kum saatini ters çevirdiğimizde her iki tarafı da dolmaya devam ediyor. Ne kadar yönünü değiştirirsek değiştirelim, kum saati hep dolacak. Hayatta kimseyi ve hiçbir şeyi beklemeden akıp gidiyor; biz ne yaparsak yapalım. Aynı kum saati gibi."

Dudaklarım aralandı, bir iki saniye boyunca toparlanamadım ve kuruyan boğazımı temizlemek için hafifçe öksürdüm. Bu cümleyi kuran kişi sadece dokuz yaşında bir çocuktü. Akın, sınıfta her daim kavga eden ve sorun yaratan bir çocuktü. Küçücük yaşına rağmen boyundan büyük laflar eder, beni her derste çileden çıkarırdı. Kendimi toparlarken kaşlarımı kaldırdım ve Akın'ın olduğu tarafa meraklı gözlerle bakarak sordum:

"Kum saati ha? İlginç... Aklına nereden geldiğini sorabilir miyim?"

"Çünkü, annem de babam da ben ne yaparsam yapayım bana karşı hep aynılar. Davranışlarımı sürekli değiştirdim; baktım uslu bir çocuk olsam da bana karşı ilgisizler, hayatın ilerlemesi dışında hiçbir şeyin değişmediğini anladım."

O an cevap vermedim ve sustum. Kafamı sallayarak derse devam ettim.

Siyah-gri karışımı atkımı ve beremi takıp Âsaf amcanın dükkânına doğru ilerledim. İstanbul'da kuru bir soğuk vardı. Yaklaşık iki saat duran kar, ardında kuru bir soğuk ve ilikleri titreten bir rüzgâr bırakmıştı. Ellerime taktığım gri eldivenlerle ellerimi ovuşturdum ve küçük dükkânın kapısını açtım.

"Oo, Muallime Hanım hoş geldin. Nerelerdesin sen? Uğramıyorsun ne zamandır. Çayım taze, şanslısın."

"Hoş bulduk Âsaf amca. Dışarısı buz gibi, valla içerim. Bu soğuşu kesecek en iyi şey, sanırım senin o sıcak çayın olurdu."

Yerde duran minik ısıtıcı ve iki tabureye doğru ilerledim. Eldivenlerimi çıkarıp ellerimi ısıtıcıya doğru tuttum. Burnumun ucu soğuktan kıpkırmızı olmuştu, içim bile üşümüştü. Âsaf amca elinde iki bardakla gelince sıcaklığına aldırmadan çaydan bir yudum aldım.

"Yeni plaklarım geldi alırsan. Babanlar da ne zamandır soruyorlardı, hiç plak gelmiyor artık diye."

Parmaklarım ince belli çay bardağını sararken burukça gülümsedim.

"Âsaf amca, bugün öğrencilerime bazı kelimeler verdim ve bu kelimelerin onlarda neyi çağrıştırdığını sordum. Bir kelimenin adı hayattı, Öğrencim, hayatı kum saatine benzetti, çok güzel açıklamalarda bulundu yaşına göre. Neden böyle bir cevap verdiğini sorduğumda ise ailesinin onu ne yaparsa yapsın görmezden geldiğini ve sadece hayatın akıp gittiğini söyledi. Hiçbir şey söyleyemedim, bir cevabım yoktu. Sadece o kadar küçük yaşta bir çocuğun, hayatla ilgili bu kadar anlamlı ve yaşının çok üstünde bir cümle kurması beni şaşırttı." Âsaf amca çayını küçük sehpa bırakırken elini omzuma koyup bir kere hafifçe vurdu ve gülümsedi.

"Bak evlat," derin bir nefes alarak gözlerini boşluğa çevirdi ve konuşmasına devam etti.

"Yıllarca plak ve eski kasetler dışında antika parçalar da sattım. Ve bana öğretisi ne oldu biliyor musun? Bir zaman sonra bakıyorsun ki hepsi unutulmaya yüz tutmuş. Artık ne antikanın değeri kaldı ne de plakların. İnsanlar teknolojinin peşinden sürüklenir olmuş. Walkmanler, cd çalar dinler hâle gelmişler. Hani şarap mahzeni vardır; yıllarca şarapları içmezsin orada mahzende çürür gider ya, işte bu da öyle bir şey. Ana babalar sorumluluklarını unuttur oldu, insanlar da geçmişini hatırlamaz oldu. Yaşayıp gidiyoruz sadece, işte öyle bir şey hayat."

Âsaf amca derin konuşmasını bitirince yine uzaklara daldığını hissettim. Aceleyle metroya yetişmeye çalışan kaygılı insanlar... Dışarıda insan silsilesi vardı sanki. Hava kararmıştı, İstanbul soğuk bir akşamı ağırlyordu bugün.

"Yine daldın gittin kızım. İster misin arka fonda da şöyle yeni gelen plaklardan biri çalsın?"

Âsaf amca neredeyse yetmiş yaşına girecekti; artık kırılmış saçları, başında beyazlarını kapatan bir balıkçı beresi vardı. Gözlerinin altı kırışmıştı, gözleri yaşlılığın getirdiği hantallıktan dolayı yorgun bakıyordu. Ama yine de yaptığı işten memnun hâli de gözlerinin derinlerine sakladığı o ışıkta gizliydi sanki. Esnaf kıyafeti ise çizgili bir gömlek, kumaş pantolon ve onu tamamlayan siyah bir ceketti. Buna karşın öyle bir gülümsüyordu ki gelen müşterilerine ve hatırlı dostlarına, sanki hâlâ yirmi beş yaşında genç bir delikanlıydı. Yine umutlu, yine mutlu...

Gözlerimi boşluktan çekerek Âsaf amcaya döndüm ve gülümsedim.

"Olur, çok güzel olur hem de."

Âsaf amca plağı kutusundan çıkarıp gramofona doğru yürüdü. Tanıdık bir melodi etrafa yayılınca, gözlerim plağa doğru kaydı ve bir süre sadece müziğin sesini dinledim.

"İyi ama bu çok eskilerden bir şarkı. Zeki Müren'in parçalarından biri değil mi? Adı da-"

Âsaf amca sözümü bölerek,

"Ah Dünya, Oh Dünya. Dediğin gibi eski bir plaktır."

Gözlerini, benim yaptığım gibi gramofona doğru çevirdi ve bir süre sessiz kaldı. Sessizleşen ortamda ikimizin de aklı eskilere gitmişti. Her şey mazide daha güzel ve daha anlamlıydı. Şarkılar, insanlar, yapılan sohbetler... Eskilerin değerini bilemedik biz.

'Zeki Müren'in de dediği gibi kızım, 'Mademki öleceğiz, neden geldik dünyaya?' Güzel özetlemiş aslında. Hepimiz bir avuç toprağa geri döneceğiz, niyedir bu serzenişlerimiz? Velhasıl kelam kızım, meyas olmak yerine şükretmeyi bilmeliyiz. Bu da sana bir baba nasihatimdir, kulağına küpe olsun."

Dudaklarım düz bir çizgi hâline geldi. Bunları kesinlikle ileride hatırlayacaktım, tek fark şu olacaktı; Âsaf amcanın dediği gibi kederli ve üzgün değil, umutlu olacaktım.

Yıllar Sonra:

Galata Kulesi'nin manzarasına karşı önümde Türk kahvem, kulaklarıma dolan martıların sesi sayesinde mutluydum. Yaşım kırk altıydı. Seneleri devirmiştim, günleri kovalayıp bugünlere gelmiştim. Haddizatında, hayatımda mutluydum. Çok güzel bir kız evlat yetiştirmiştim, bana bakarken gözleri parlıyordu. İstanbul'dan Muğla-Köyceğiz'e taşınmıştık, orada daha huzurlu bir hayatım vardı. İstanbul'a annemi ziyaret etmek için dönmüştüm. Seneler içinde babamı kaybetmiştim, annem teyzemlerle birlikte yaşıyordu ve Beyoğlu'ndan Adalar'a yerleşmişlerdi. Orada her şeyden uzakta, nezih bir bölgede kafalarını dinliyorlardı. İstanbul'un kaosunun dışında, dingin bir yaşam... Yaşlarına rağmen arada bisiklet turu bile yapıyorlardı. Denize karşı yürüyüşler ve piknikler vazgeçilmezleriydi. Bunun dışında emekli olmuştum, Âsaf amca'yı da toprağa vereli on sene olmuştu. İstanbul'a uğradıkça mezarını ziyaret eder, mutlaka beyaz karanfil koyardım toprağına. Âsaf amcanın yüreği gibi, saf ve temiz... Yıllar önce Âsaf amca'yı ziyaret ettiğim zaman bana, eğer bir gün kendi evim olursa umut çiçeği olan, 'peperomia' bitkisini evimde buldurmam gerektiğini söylemişti. Güneşi ve sıcak havayı sevdiği için sanırım adının anlamını da bu özelliğinden alıyor. Köyceğiz'deki evimizin bahçesi çiçek yetiştirmeye elverişli olduğundan dolayı ilk işim bu bitkiyi derinlemesine araştırıp, sırrını çözmek oldu. O zamanlar anlamamıştım, Âsaf amcanın ne demek istediğini yeni yeni anlamaya başlıyorum.

'Sanırım yaşımın vermiş olduğu toyluktan benimkisi, artık yaşanmışlıklar devreye girince insan biraz da olsa anlamaya başlıyor.

Âsaf amcanın yüzünde, yaşlılığın getirisi olan kırışıklıklarda saklı yaşanmışlıkları, bana eskileri anlatırken içinin ne denli buruk oluşunu... Şimdi şimdi manasını anlamaya başladığım şeyler için hüznü olsam bile aynı zamanda bunları anlayabilmenin verdiği sevinçle de mutlu hissediyorum kendimi.

Karşımda oturan deli dolu kızımın gözlerimi kısarak baktım ve denizi bir çocuk gibi izlemesine gülümsemeden edememişim. Hayat akıp gidiyordu, zaman geçiyordu. Güneş her şeye rağmen yeniden içimizi ısıtıyor, umutları gebe bırakıyordu. Yaşam varsa bir şans daha var demekti, sonsuzluğu çağrıştıran mavi rengi yeni başlangıçları simgeler gibi parlıyordu bize. Her şey siyah ve beyazdan ibaret olmadığı gibi, hayatta başka renkler de var. Her şeyin bir rengi, bir simgesi mevcut. Duyguların, hislerin... İçinde ne kadar vaveyla kopsa da her şey bir gün geçiyordu. Günler adım adım ilerliyor, insanlar değişiyordu. Gökyüzündeki bulutlar yine beyaz; gün yine yerini geceye bırakıyor, güneş doğmaz sanırken yeniden doğuyor, kuşlar ötüyor ve doğa her gün olduğu gibi yeniden canlanıyor. Geçmez zannettiğimiz zaman geçiyor, bazen dursun istediğimiz saatler hep akışında ilerliyor. İnsan yerinde saydığını zannederken aslında Dünya'nın döndüğü gibi evren de bir değişim geçiriyor. Akşam olunca, gökyüzüne baktığımızda isimlerini bilmediğimiz ve bin bir çeşit olan o yıldızlar parıldamaya devam ediyor, küçükken 'ay dede' dediğimiz ay her gün olduğu gibi yeniden yıldızların arasındaki yerini alıyor. Cinsini bilmediğimiz milyarlarca canlı çeşidi de bizim gibi bu döngünün içinde varlığını sürdürmeye devam ediyor.

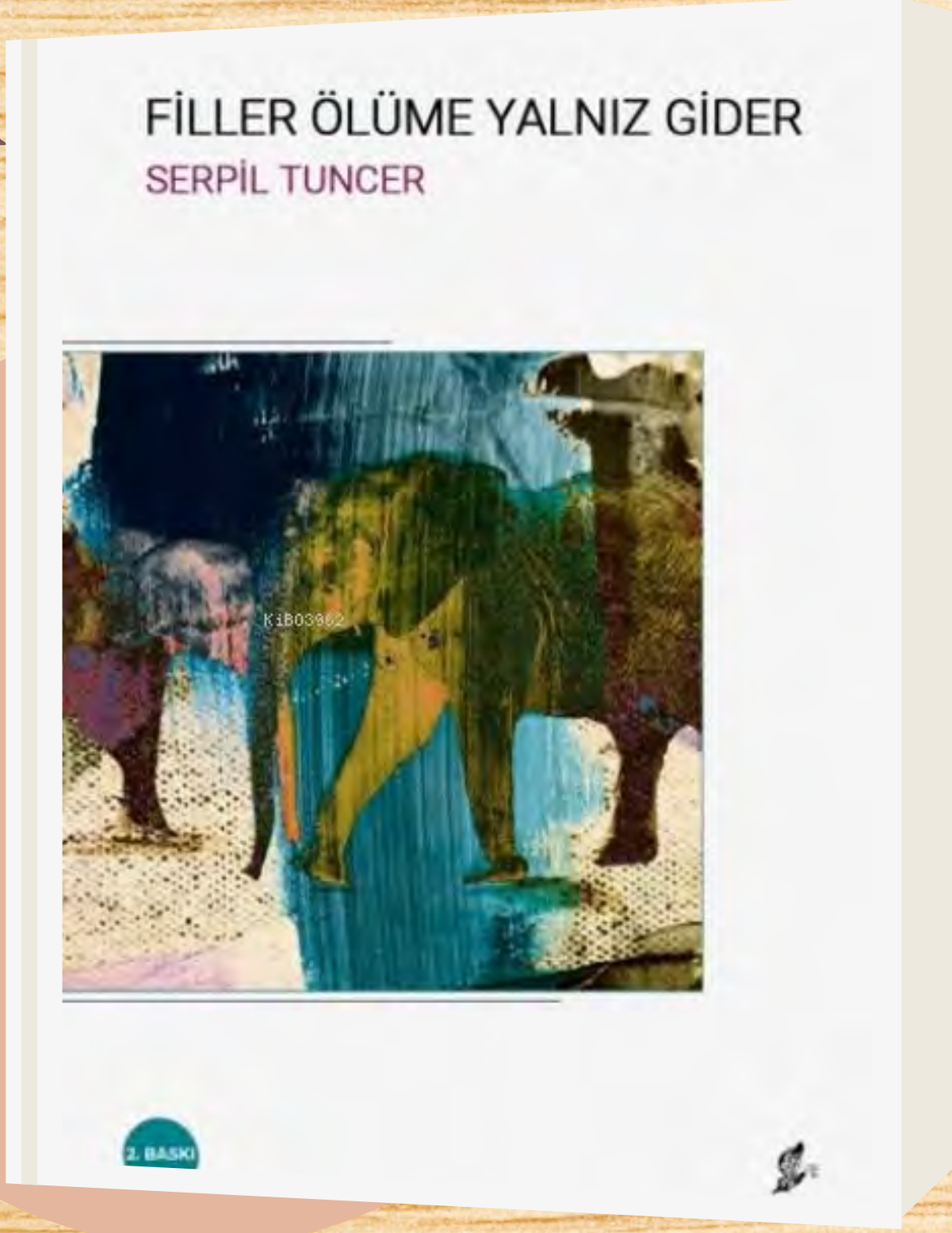
İstanbul ben gençken siyahtı, şimdi ise beyaz. Yeni başlangıçlar için rengi tertemiz kaldı. Ben giderken umutsuzdu, şimdi daha umutlu. Yıllar önce öğrencimin benzettiği kum saati meselesi doğru çıktı. Yıllar yön değiştirdi, biz olduğumuz yerde kaldık. Onların yönü değişim oldu, bizim yönümüzse stabil kaldı. Sonsuzluğun başlangıcı olan umut sordu bize, "Ben var olduğum sürece, inancınız tam mı kendinize?" Oturduğum tahta tabureden kalkarak denize doğru ilerledim; yaşayan İstanbul'a, kızımın, denize, martılara ve özgürlüğe baktım. Gülümsedim... İnanıcı da Beyoğlu'ndaki ahşap evimizde, umudu; annemde, ailemde, Âsaf amcanın plaklarında, küçük bir çocuğun cümlesinde ve gözlerinde buldum.

"Evet, var. Artık inanç da umut da hep var." diye fısıldadım umuda doğru.

Nefes alıp verdiğimiz sürece umut vardı, özgürlük de. İnançımız olduğu sürece istek de vardı amaç da. Biz neyi hissederseniz, biz ne kadar vazgeçmezsek yeni başlangıçlar da orada var olur; önemli olan bunun bilincinde olup yoluna devam edebilmek.

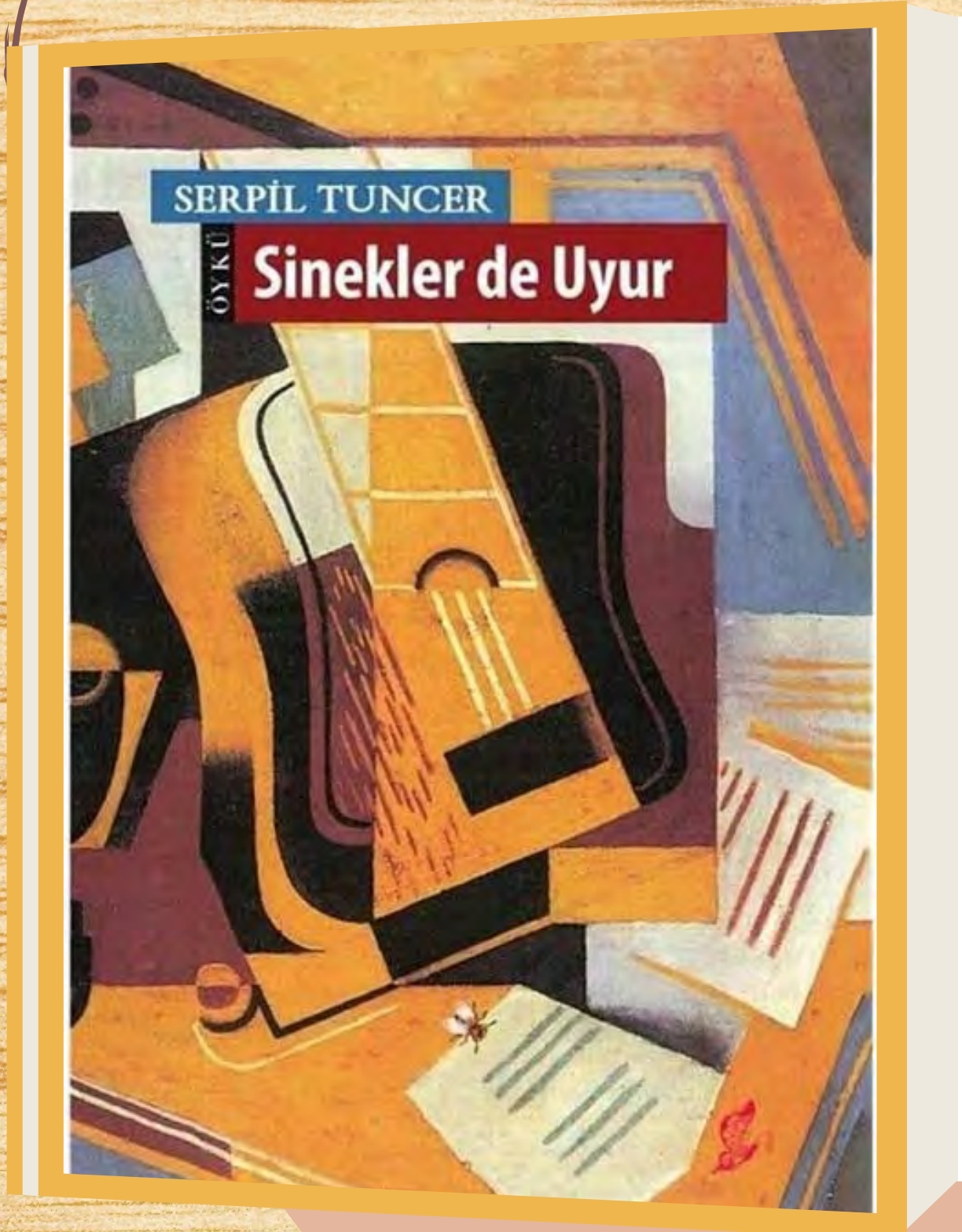
Filler Ölüme Yalnız Gider

Hikayelerimiz ne zaman başlar, ne zaman biter? Doğduğumuzda mı, yaşarken mi yoksa öldükten sonra mı? Filler Ölüme Yalnız Gider, başlangıcına ve bitimine sınır konmamış hikâyelerden oluşuyor. Kulaklarımıza gelen sesler kâh toprak altından kâh farazi âlemden kâh gerçek dünyadan gelmekte. Her biri bize dair sayısız detayı fısıldamakta; unutmayalım, önemseyelim diye!

Ölümden dönen bir genç kız, ölüme koşan bir kadınla yan yana... Sevenler, ayrılanlar, kavuşanlar, birbirini özleyenler, hüznü, sevinçler, hayal kırıklıkları, umutlar; yine yan yana, yine iç içe... Tıpkı hayatın kendisi gibi her şey ve herkes bir arada... Delice bir coşkuyla akıp duran hayat olanca görkemi ve albenisi ile sarar sarmalar bizi. Bir taraftan da bir yerlere, bir şeylere hazırlar. Filler Ölüme Yalnız Gider 'de işte bu hazırlığın ve coşkulu akışın ayrıntılarıyla örülü hikâyeleri anlatılıyor. Durup düşünmek ya da hikayelerin müthiş seyrine dalmak ise birer tercihten ibaret!

Sinekler de Uyur

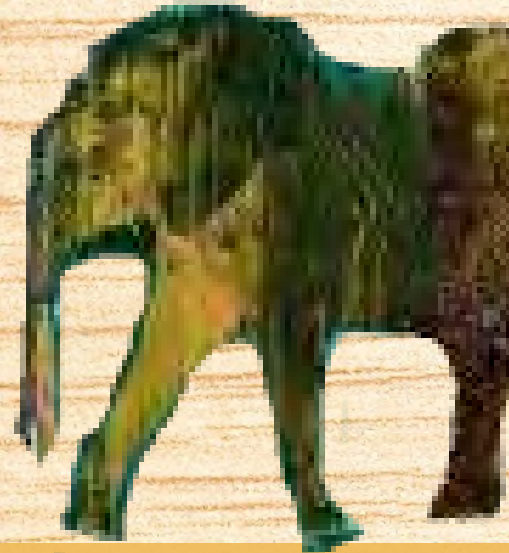
Bu kitabın merkezi imgesi aşktır. Bu duygunun bir yönü, yol ayrımında kalınan aşk hallerine baktığı gibi bir diğer yönü tutkulu bir birlikteliğe, bir başka yönü de karşılıksız kalmış aşk kırgınlarına öyküden bir pencere açıyor. Serpil Tuncer'in öykülerinde tartıştığı aşk, kadınların duygusal açmazlarını merkezde tutarak bir hayal atmosferi içinde şekilleniyor.

Yazar kendine özgü anlatımı, etkili vurguları, sarsıcı final cümleleri, duygunun gelgitlerini yansıtmadaki başarısıyla bir dünya kuruyor. Bu dünyaya yazar kendi özgün çizgisini çekiyor. Okurlarına soyutla somut arasındaki dengede estetik çitisi yüksek, farklı bir anlatım sunuyor.

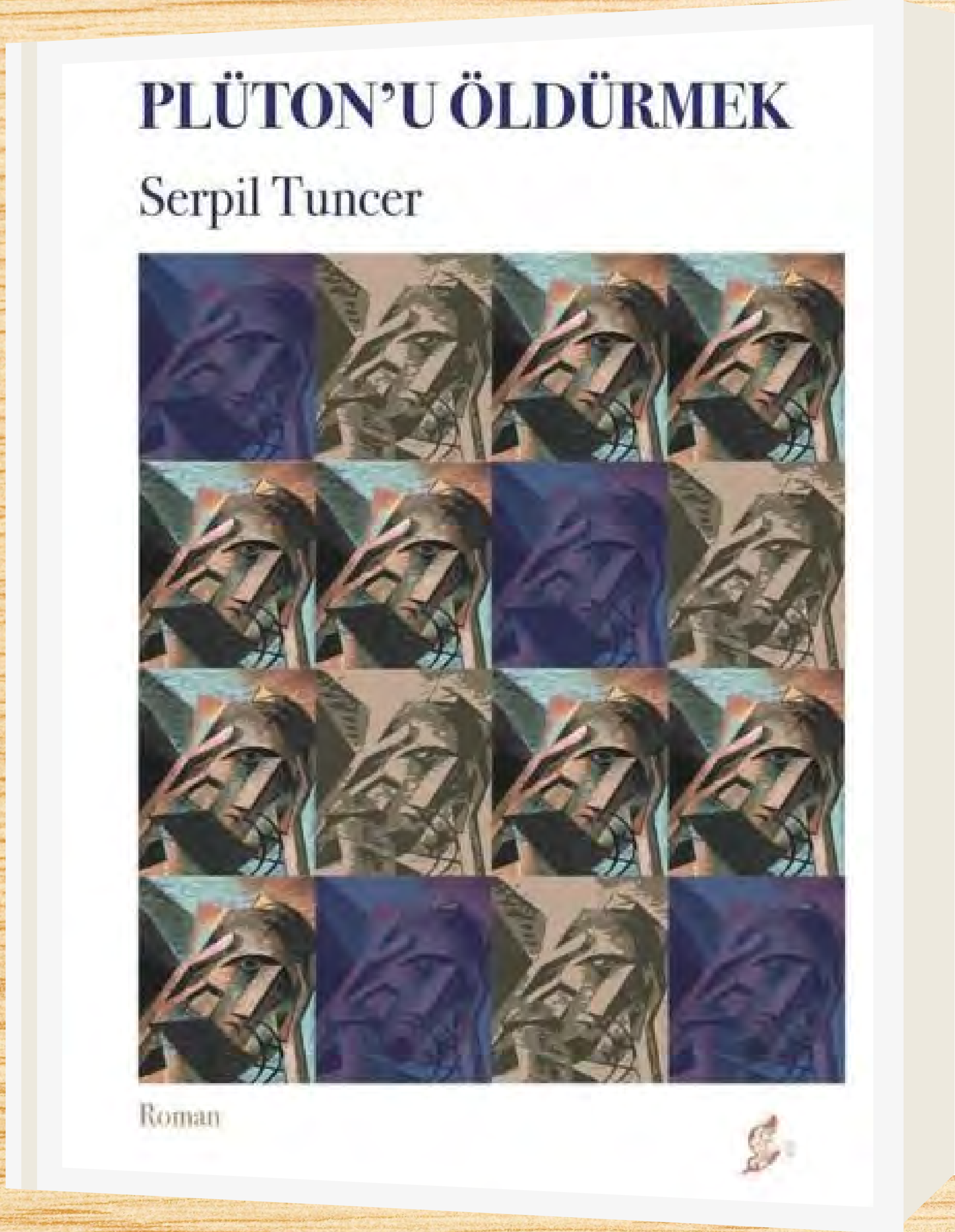
Kendi hayat algılarından ve düş dünyalarından parçalar bulabilecekleri öyküler bekliyor okuru.

Otobüste, durakta, vapurda, uçakta ve metroda...

Aşk'ın bir mesele olarak sorgulandığı bu sahici öykülerin yer aldığı bu kitap okurunu bekliyor.

Geçmişten gelen varlığımıza, günümüzün penceresinden geriye dönerek ışık tutar. Bir bakıma biz onlarızdır onlar da bizler.

Roman

okurkitap.com